



Vinařský věstník

5

2014

Obsah:

Hlavní zprávy	2
Nově (březen 2014) povolené přípravky na ochranu révy	8
Z PK ČR	10
Z AK ČR	11
Ze zpráv Karla Matouška z Bruselu (C/C)	13
Z MONITORINGU EU europoslance Hynka Fajmona (BŘEZEN 2014)	16
Ze zahraničí	18



Černý trh s vínem v ČR

Svaz vinařů ČR si v loňském roce zadal u společnosti ERNST & YOUNG zpracování Analýzy možností boje proti černému trhu vínem. Cílem analýzy, která byla SV ČR předána v říjnu 2013, bylo detailně zmapovat současný znepokojivý stav trhu vínem a umístit jednotlivé signály a podezření do jasného kontextu. Na základě této Analýzy přijalo, po delší odborné diskuzi, představenstvo SV ČR návrh souboru opatření, která by měla / mohla přispět k ozdravení současné situace na trhu vínem. Vzhledem k politickým změnám v České republice bylo možné oficiálně předložit tyto návrhy až poté, co byli noví ministři a jejich odborní náměstci instalováni do funkcí. V mezidobí absolvovali zástupci SV ČR mnohá jednání, například s Generálním ředitelem SZPI, členy Zemědělského výboru PSP, představiteli politických stran. Na těchto jednáních byly představitelům jednotlivých organizací a stran předány informace o situaci trhu vínem, o rozsahu zjištěných nedostatků, forem podvodných jednání, dopadů do našeho segmentu zemědělství atd.

Uvedená jednání pak vyústila v setkání s ing. Marianem Jurečkou, ministrem zemědělství, které se uskutečnilo dne 11. března 2014. V rámci něho prezident SV ČR Tibor Nyitray a výkonný ředitel SV ČR Martin Půček předali panu ministrovi zmíněnou Analýzu, osobně jej podrobně seznámili se situací a předložili mu návrhy SV ČR na řešení situace. Tyto návrhy byly následně shrnuty v dopise panu ministrovi ze dne 13. 3. 2014. (plný text navrhovaných opatření ZDE)

Svaz vinařů ČR netrpělivě očekává stanovisko pana ministra, respektive jím řízeného ministerstva zemědělství, k návrhům na ozdravení trhu vínem. Předpokládáme vytvoření odborného týmu složeného ze zástupců ministerstva financí, SZPI, MZe, Celní správy, Finanční a daňové správy, Policie ČR, SZIF, jehož cílem by měla být příprava návrhu legislativních a organizačních opatření státu, která budou reflektovat a řešit současný nežádoucí stav. Po obdržení stanoviska a po jeho vyhodnocení svolá SV ČR odbornou vinařskou veřejnost na setkání, jehož cílem bude zjištění postojů vinařů, jejich názorů a námětů na další směřování ozdravného procesu trhu vínem v České republice.

Nařízení vlády k provádění Programu podpor SOT

Dalším podstatným tématem rozhovoru i následných připomínek bylo

znění právě připravovaného Nařízení vlády k provádění Programu podpor SOT s vínem v EU. K samotnému Programu podpor SOT má SV ČR řadu výhrad. Svaz důrazně oponoval už tu skutečnost, že program obsahuje regionální preference a preference mladých vinařů, které v okolních členských státech Komise do Programu zařadit nepožadovala a v případě ČR tomu bylo, dle sdělení MZe, naopak. V textu Programu podpor, který byl již schválen Evropskou komisí, tak jsou opatření a podmínky, naprosto nevyhovující našim pěstitelům. Z těchto důvodů požaduje SV ČR, aby byl program v rámci legislativních možností znovu otevřen, nově projednán s vinařskou veřejností a následně zaslán Evropské komisi se žádostí o změnu. Cílem SV ČR je minimalizovat nežádoucí a škodlivé dopady přijatého Programu, zejména definicí tzv. mladého vinohradníka, resp. vinaře. Svaz vinařů proto již dlouhodobě pracuje na přípravě finálního znění Nařízení vlády alespoň v podobě, která nebude pro domácí producenty tak nevýhodná a než dojde k opětovnému projednání programu v Komisi. V poslední době se představitelé SV ČR zúčastnili několika porad a konzultací nad obsahem návrhu nařízení vlády. V současné době, dle sdělení Vrchního ředitele MZe Ing. Jílka z minulého týdne, probíhá na ministerstvu interní připomínkové řízení textu, který by již měl v co

největší míře respektovat připomínky a stanoviska SV ČR, zejména co do rozsahu preferencí regionálních a preferencí mladých vinařů.

Vzhledem k tomu, že v dohledné době bude, v souvislosti s novými předpisy EU, nutná změna jak Vinařského zákona, tak další "vinařské" legislativy, požádal SV ČR pana ministra o zvážení a provedení restrukturalizace oddělení pro víno. Oddělení pro víno musí být personálně schopno dostatečně pružně, kvalitně a kvalifikovaně dlouhodobě zpracovávat legislativní a správní dokumenty tak, aby reflektovaly jak zájmy státní regulace na tomto úseku, tak i potřeby vinařského stavu.

Jedním z nejdůležitějších úkolů SV ČR je hájit zájmy vinařů, mezi které patří i potírání negativních jevů na trhu vínem a ochrana poctivých vinařů a férového trhu. Proto připravujeme setkání vinařské odborné veřejnosti, při kterém by měla proběhnout diskuze nad aktuálními problémy a způsoby jejich řešení.

JMÉNEM PŘEDSTAVENSTVA SVAZU VINAŘŮ ČESKÉ REPUBLIKY

JUDR. TIBOR NYITRAY
PREZIDENT SV ČR
TIBOR.NYITRAY@SVCR.CZ
+420608682772

DALŠÍ INFORMACE:
ING. MARTIN PŮČEK
VÝKONNÝ ŘEDITEL SV ČR
MARTIN.PUCEK@SVCR.CZ
+420606743231

Návrhy opatření Svaz vinařů České republiky v rámci aktivit proti černému trhu s vínem

Obecné požadavky na stát

1. Posílení orgánů kontroly segmentu „víno“, zejména po stránce personální (JMK 7 inspektorů, kteří by měli kontrolovat vinaře, velko i malo obchodníky, zbytek republiky 1. inspektor na dva kraje) žádný prostor pro vyhledávací činnost. Zvýšení kontrol se zaměřením na nelahvová vína ale i vína lahvovaná z dovozu. Zmnožení počtu odebraných vzorků na pětinásobek. Navýšení počtu inspektorů v JMK a ostatních krajích.
2. Posílení a zefektivnění činnosti Celní správy (10 celníků ve službě v JMK kontrolujících PHM, alkohol, cigarety), neexistuje žádný prostor pro vyhledávací činnost
3. Žádost na hlubší propojení orgánů SZPI a GRČ
4. Kontroly a проверки kompetentního orgánu se zaměřením na bezpečnost a hygienu potravin – prodejny vína (trafiky, zeleniny,...)
5. Zapojení Policie ČR do prověřování poznatků SZPI a CS zda se nejedná o organizovanou trestní činnost, zejména u zjištění podvodních jednání u opakovaně u stejných subjektů
6. Kvalifikace „falšování potravin“ jako trestný čin s dopadem na konkrétní odpovědné osoby (představenstvo, jednatel, vedení družstev, fyzické osoby v provozu – ten kdo „sype“)
7. Zpřísnění sankčních opatření jak pro prodejce, tak i pro distributory a výrobce. Zákazy činnosti, finanční sankce, trestněprávní sankce. Okamžité uzavření provozoven již při absenci dokladů.

Opatření proti černému dovozu

- a. Prověřit stávající povinnosti dovozce vína, zejména nelahvovaného, navrhnout jeho úpravu tak, aby byla zadookumentovaná celá obchodní trasa až do prodeje konečnému spotřebiteli

- (zatím mrtvý systém evidenční knihy obchodního zprostředkovatele). Předávání konkrétních informací od celní správy na SZPI, aby mohla být následně prováděna kontrola (podrobnosti nedostatků stávajícího systému viz. Analýza). Povinnost používat u přepravy a dovozu vína pro všechny přepravce EMCS.
- b. Analýza záhadných velkých objemů exportu a importu zejména nelahvového vína s prověřením kdo, kam taková vína dodal a jaký je/byl jejich další osud, součinnost s orgány daňové a celní správy sousedních států – viz Pálava ze Slovenska, někdo ji sem musel prodat a někde tím pádem taky musela „vzniknout“ Podezření z „karuselových“ obchodů
 - c. Zpřísnit kontrolu prováděnou celní správou, využití silničních kontrol prováděných Policií ČR, využití mýtných bran pro sledování pohybu cisteren.
 - d. Zavedení povinnosti registrace subjektů – dovozců a následného přímého hlášení dovozu na SZPI
 - e. Přísné sankce při porušení povinností dovozce

Prodej nelahvovaného vína

1. Licence na prodej sudového vína do vinoték, koncentrace prodeje do odborných prodejen
2. Prověřit způsobilost KEG sudů a jiných znovuplnitelných nádob pro prodej vína. Zejména z pohledu bezpečnosti a hygieny prodeje, opětovného plnění v prostorách prodejce, nemožnost zaručení souladu deklarovaného obsahu s obsahem reálným, riziko přidávání nedovolených příměsí (pančování) v průběhu prodeje (nádoby tohoto typu nejsou chráněny proti manipulaci kýmkoli od jejich předání výrobcem až do prodeje spotřebiteli)
3. Stanovení základních předpokladů, hygienických, organizačních, odborných a personálních, jejichž splnění by bylo podmínkou pro získání licence (koncese) pro prodej „sudového“

„rozlévaného“ vína spotřebiteli. Jde o prodej otevřené nebalené potravin, podmínky by měly být stejné jako u restauračního zařízení

4. Povinnost registrace výrobců a prodejců nelahvovaných vín včetně uvedení objemů produkce u SZPI
5. Přísné sankce (finanční, odebrání licence, potažmo trestní v případě prodeje pančovaného vína)
6. Kontroly u výrobců se zaměřením na původ vína nabízeného ve vinařství

Opatření obecná ve vztahu k vínu

1. Vypracovat systém verifikace hlášení o produkci, sběru, nákupu a jejich křížová kontrola (stávající je nefunkční)
2. Zákonem stanovit povinnost značení vín z „naší“ produkce, například u lahví obdobně jako v Rakousku a částečně na Slovensku na zátce – kapsle ...možnost použít značku Vína z Čech Vína z Moravy. Cílem je jednoznačné odlišení „našeho“ vína a orientace zákazníka.
3. Rozdělit subjekty trhu na výrobce a obchodníky s povinností označení firmy – obchodního názvu
4. Iniciovat zpracování „Apelačního systému“
5. Iniciovat zřízení komerční laboratoře pro analýzu NMR. V současné době je možná analýza pouze v zahraničí za cenu od 300 do 800 €.
6. Distancovat pachatele usvědčené z přestupků „pančování“ od Národní soutěže vín v podoblastech a Salonu vín, Oenofora, pro ten účel využít seznam přestupců získaný od SZPI na základě zákona č. 106. Vyzvat organizátory renomovaných soutěží k tomuž.
7. Pokusit se prosadit legislativní zákaz poskytovat podpory ať státní, nebo z VF pro takové subjekty. U VF taková možnost existuje, ale z důvodu nejasně napsané vyhlášky je teď předmětem prověřování její použitelnosti (v případě změny pravděpodobně nutnost notifikace).

PŘEDSTAVENSTVO SVAZU VINAŘŮ ČESKÉ REPUBLIKY, VELKÉ BÍLOVICE 5. 3. 2014

Ministr Jurečka prosadil návrat zelené nafty pro zemědělce

Čeští zemědělci budou moci opět využívat při práci na polích zelenou naftu. Vláda dnes schválila návrh ministra zemědělství Mariana Jurečky, který to umožňuje. Část spotřební daně z nafty dostávali zemědělci zpátky v předešlých letech, letos tuto možnost kvůli úsporám v rozpočtu doposud neměli.

„Považuji za velký úspěch, že zemědělci získají zpět část spotřební daně z pohonných hmot. Tato daň má sloužit k tomu, aby se z ní financovaly opravy veřejné infrastruktury a silnic. Zemědělci většinu nafty spotřebují na polích, tudíž se nepodílejí na opotřebování komunikací,“ uvedl ministr zemědělství Marian Jurečka.

Zemědělci tak budou mít nárok na vrácení části spotřební daně z některých pohonných hmot. Konkrétní výše vratky je 40 % u nafty a 57 % u motorové nafty s příměsí například řepkového oleje. Stejně částky se do zemědělské prvovýroby vracely v roce 2013.

O daňovou úlevu žádá v České republice přibližně 13 tisíc zemědělských podnikatelů. Výše roční částky vrácené spotřební daně se očekává předběžně stejná jako v roce 2013, tedy přibližně 1,28 miliardy korun.

„Pokud by naši zemědělci neměli v dalších letech možnost daňového zvýhodnění u některých paliv, mohlo by to vést k omezení produkce ovoce, brambor, chmele nebo kukuřice. Prodražení výroby by mělo dopad i na chovy drůbeže a prasat, což je v přímém rozporu s prioritami Ministerstva zemědělství,“ dodal Marian Jurečka.

**HYNEK JORDÁN; ŘEDITEL ODBORU
KOMUNIKACE MZE; 2.4.2014**

Události, komentáře k riziku daňových úniků po zavedení tzv. zelené daně

Miroslav Kalousek /TOP 09/, předseda poslaneckého klubu, 1. místopředseda strany, k riziku daňových úniků po zavedení tzv. zelené daně: „Že to je prostor k daňovým únikům, to vám odpoví každá finanční správa ve všech těch zemích, kde je to zavedeno. A tady je ten obrovský rozpor. Vláda říká: My chceme snížit provozní náklady, my chceme bránit daňovým únikům. A zavádí instrument, který ty daňové úniky umožní.“ Marian

Jurečka /KDU-ČSL/, ministr zemědělství, 1. místopředseda strany, k riziku daňových úniků po zavedení tzv. zelené daně: „U zelené nafty mluvit o daňových únicích je opravdu nesmysl. Protože kvóta zelené nafty je vypočítána přesně podle bonity, podle toho, co ten zemědělec pěstuje. A je to napočítáno tak, že každý zemědělský podnik spotřebuje víc, než mu ta kvóta dává. Tam není prostor spekulovat.“ Jaroslav Faltýnek /předseda poslaneckého klubu ANO/ Video ke shlédnutí Zdroj: www.ceskatelevize.cz | http://www.apic-ak.cz/udalosti_-komentare-k-riziku-danovych-uniku-po-zavedeni-tzv-zelene-dane.php »

ZDROJ: APIC; 2. 4. 2014

Vratka spotřební daně z minerálních olejů osobám užívajícím tyto oleje pro zemědělskou prvovýrobu, tzv. zelená nafta

Vrácení části spotřební daně zaplacené v cenách minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě bylo do konce roku 2013 poskytováno na základě § 57 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. Zákonem č. 500/2012 Sb., o změně daňových, pojistných a dalších zákonů v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů došlo od 1. 1. 2013 ke snížení vrácení spotřební daně z minerálních olejů z 60 % na 40 % a z 85 % na 57 %. S účinností od 1. 1. 2014 byl § 57 zrušen a vrácení spotřební daně z minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě se zemědělským podnikatelům od roku 2014 neposkytuje.

České zemědělství tak přišlo o podporu, která vyrovnávala konkurenceschopnost celého sektoru zemědělství vůči ostatním státům EU a působila pozitivně na diverzifikaci výroby a pěstování speciálních plodin, které jsou náročnější na strojové práce. Zrušení „zelené nafty“ je v rozporu s prioritami MZe v roce 2014 a celkově přispěje ve střednědobém výhledu k negativnímu vývoji v českém zemědělství. Vláda ČR na svém zasedání 2. dubna schválila materiál, který „zelenou naftu“ znovu zavádí.

ZDROJ: MZE

Ministr Jurečka: Český venkov dostane v příštích letech navíc 340 milionů eur

Vláda dnes odsouhlasila návrh ministra zemědělství Mariana Jurečky na zvýšení příspěvku státního rozpočtu do Programu rozvoje venkova (PRV). Český venkov tak bude moci v letech 2014 až 2020 čerpat téměř 2,9 miliardy místo původních necelých 2,6 miliardy eur.

V příštích letech se tedy zvýší příspěvek státního rozpočtu do Programu rozvoje venkova z 15 % na 25 %. Celkem tak rozpočet PRV dosáhne téměř 2,9 miliard eur.

„Na rozvoj venkova nasměrujeme do roku 2020 zhruba o 340 milionů eur více, než bylo v původních plánech. Dotace jsou určeny zejména na zrovnoprávnění podmínek českých zemědělců s jejich evropskými kolegy, dále na rozvoj zemědělství, potravinářství a lesnictví i na ochranu životního prostředí,“ řekl ministr zemědělství Marian Jurečka.

Kvůli úsporám přispěje EU do rozpočtu PRV v letech 2014–2020 částkou, která by i s českou subvencí nepřevýšila 2,6 miliardy eur (v období 2007–2013 to bylo 3,7 miliardy eur). Toto snížení unijních dotací částečně nahradí právě zvýšení původně navrhovaného příspěvku národního rozpočtu.

**HYNEK JORDÁN, ŘEDITEL ODBORU
KOMUNIKACE MZE; 2.4.2014**

Novela zákona a potravinách

Dne 5. 2. 2014 prošel v Poslanecké sněmovně 1. čtením návrh zákona, kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (Sněmovní tisk č. 72/0). Návrh zákona byl poté 26. 2. 2014 představen a uveden v rámci výjezdního zasedání Zemědělského výboru v Jihomoravském kraji. Výbor po úvodním slově náměstka ministra zemědělství Jindřicha Šnejdrly, zpravodajské zprávě poslance Pavla Kováčika a po rozpravě přerušil projednávání tohoto bodu a stanovil termín pro podávání pozměňovacích návrhů do 9. 4. 2014 do 16.00 hodin, a to na sekretariát Zemědělského výboru.

Návrh zákona byl následně 5. 3. 2014 představen v rámci výboru pro zdravotnictví Poslanecké sněmovny. Po úvodním slově náměstka ministra Jindřicha Šnejdrly, zpravodajské zprávě poslance Jiřího Štětiny a po rozpravě, bylo projednávání tohoto bodu přerušeno. ▶

Návrh zákona je předkládán jako iniciativa ministra zemědělství. Účelem navrhované právní úpravy je přizpůsobení českého potravinového práva předpisům Evropské unie, především novému nařízení na označování potravin (nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům). Současně se provádějí změny s cílem zlepšení informovanosti spotřebitele, zvýšení bezpečnosti potravin, navýšení maximální sazby sankce u uvádění na trh potravin, které nesplňují požadavky na správné označení nebo kvalitativní parametry a rozšíření kompetence Státní veterinární správy na úřední kontrolu zvěřiny v celém potravinovém řetězci.

Cílem výše uvedených úprav, které mají dopad na celý potravinářský průmysl, je primárně posílení ochrany zdraví spotřebitelů a informovanosti konečného spotřebitele.

ZDROJ: MZE

Přihlaste svou farmu do projektu POZNEJ SVÉHO FARMÁŘE

Hospodaříte na vlastní farmě a soustředíte se na výrobu s finálními produkty – maso, sýry, zelenina atp.? V tom případě i Vy máte možnost přihlásit svou farmu do nového projektu a propagovat tak nejen své hospodářství, ale také spotřebu lokálních potravin!

Ministerstvo zemědělství hledá pro nový projekt s názvem „Poznej svého farmáře“; majitele menších farem s vlastní produkcí, kteří by se chtěli zapojit do podpory malých farem a regionálních potravin. V rámci projektu se uskuteční několik půdenních setkání pro veřejnost na vybrané farmě, kam budou přizváni farmáři z okolí. Všichni budou mít možnost představit své produkty a hospodaření návštěvníkům akce a pomoci tak zvýšit povědomí o nabízených produktech v daném regionu.

Produkci a propagaci, stejně jako finanční kompenzaci pro hostitelskou farmu, zajišťuje Ministerstvo zemědělství. Zaujala vás naše nabídka a chcete se stát součástí projektu?

Obrátte se do 30. 4. 2014 na paní Lucii Kmentovou | 774 068 636 | lucie.kmentova@mze.cz

ZDROJ: MZE

Uplatňování náhrad škod způsobovaných zvěří

Metodická příručka – Uplatňování náhrady škody a oceňování její výše způsobené užíváním honitby a zvěří na honebních pozemcích, polních kulturách, vinné révě, ovocných kulturách a zemědělských porostech – ve smyslu zákona č.499/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

ISBN: ISBN 978-80-7434-018-5, Autoři: JUDr. Antonín Charvát, doc. Ing. Jan Mikulka

Vydalo: Ministerstvo zemědělství, Těšnov 17, 117 05 Praha 1

Příručku lze stáhnout na adrese: http://www.apic-ak.cz/data_ak/14/v/MetodickaPriruckaSkody.pdf

ZDROJ: APIC AK ČR, MZE

Zemědělci mohou letos požádat o dotace ve výši 32 miliard korun

7. 4. 2014 – Zemědělci mohou ode dneška prostřednictvím Jednotné žádosti pro rok 2014 žádat o dotace například na zemědělskou půdu, dojnice nebo rajčata. Platební agentura Ministerstva zemědělství Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), která žádosti přijímá, jim rozdělí celkem 32 miliard korun.

Zemědělci mají pro podání Jednotné žádosti o dotace jeden týden navíc. Zásilat je mohou už od 7. dubna až do 15. května. V minulých letech se obvykle žádost otevírala až 15. dubna.

Prostřednictvím Jednotné žádosti můžou letos získat zemědělci podporu na zemědělskou půdu (SAPS), přechodnou vnitrostátní podporu, platbu za hospodaření v méně příznivých oblastech (LFA), platbu v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, podporu na cukr, rajčata, dojnice, masná telata, ovce, kozy, brambory pro výrobu škrobu, chmel a na agroenvironmentální opatření.

„Podle našich předpokladů bude i letos počet žádostí mírně narůstat a překročí hranici 29 tisíc. Platby vyplacené na základě Jednotné žádosti jsou jednou z nejdůležitějších podpor v zemědělství,“ řekl ministr zemědělství Marian Jurečka. V loňském roce bylo podáno 28 463 žádostí, výše vyplacených podpor dosáhla přibližně 30,5 miliardy korun.

Zájemci můžou žádosti podat osobně na místně příslušném regionálním pracovišti SZIF, poslat je poštou, případně podat je elektronicky. Pro přípravu žádostí a jejich podání je připravena aplikace na Portálu farmáře SZIF (www.szif.cz/irj/portal), kterou také mohou žadatelé využít.

ZDROJ: HYNEK JORDÁN, ŘEDITEL ODBORU KOMUNIKACE MZE

Ministr zemědělství Jurečka: V rámci Společné zemědělské politiky prosazujeme stejné cíle jako Německo

Společná zemědělská politika a dobrá spolupráce obou zemí při vyjednávání o její budoucí podobě byla tématy, o kterých spolu dnes hovořili ministr zemědělství Marian Jurečka a německý ministr zemědělství Christian Schmidt. V rámci jednání ministři obou zemí debatovali také o ekologickém zemědělství a možnostech využívání bioplynu. „Spolupráce mezi českými a německými zástupci při jednáních o nové Společné zemědělské politice Evropské unie byla velmi intenzivní a přínosná. Díky tomu se nám v Bruselu podařilo prosadit mnoho společných cílů,“ řekl ministr zemědělství Marian Jurečka.

Dalším tématem dnešního setkání bylo ekologické zemědělství, které nová Společná zemědělská politika podporuje jako hospodaření ohleduplné k životnímu prostředí. „Stále více evropských spotřebitelů žádá a také vyhledává kvalitní potraviny zaručeného původu. Biopotraviny tyto požadavky přirozeně splňují a navíc ekologické zemědělství přináší mnoho nových podnikatelských příležitostí a na ně navázaných nových pracovních míst,“ uvedl Marian Jurečka.

Ministři zemědělství jednali i o důležitosti transparentního značení původu potravin, které spotřebitelům usnadňuje orientaci při výběru zboží v obchodech. Christian Schmidt také s Marianem Jurečkou mluvili o obnovitelných zdrojích energie, zejména o energetickém využití biomasy produkované v zemědělství. Vlastní bioplynové stanice využívající tuto biomasu jsou pak jedním ze způsobů, jak zlepšit ekonomickou situaci zemědělských podniků díky úsporám za dodávky energií.

Německo patří mezi tradiční a největší obchodní partnery České republiky. Podle hodnoty agrárního dovozu do ČR je na prvním místě a podle hodnoty ag- ▶

rárního vývozu pak na místě druhém. Obrat vzájemného obchodu dosáhl v roce 2003 přibližně 24,6 miliard korun a do roku 2013 vzrostl více než trojnásobně na 75,3 miliard. Čeští zemědělci a obchodníci do Německa nejčastěji vyváží pšenici, mléko a pivo. Z Německa se nejčastěji dováží vepřové maso, pokruty ze sóje, sýry a čokoláda.

ZDROJ: HYNEK JORDÁN, ŘEDITEL ODBORU KOMUNIKACE MZE; 11.4.2014

Ministr Marian Jurečka ušetřil za devadesát dní v úřadě více než 300 milionů korun

Ministr zemědělství Marian Jurečka za první tři měsíce svého působení v úřadě ušetřil více než 300 milionů korun, jmenoval šéfy významných institucí, předložil důležité zákony. Získal také souhlas vlády ČR se zachováním zelené nafty, která zajistí zemědělcům srovnání podmínek s jejich kolegy v ostatních členských státech EU.

„Prvních devadesát dní ve funkci jsem nevnímal jako dobu hájení, ale naopak jako dobu tvrdé práce, kdy jsem musel co nejrychleji naskočit do rozjetého vlaku a hledat možnosti, jak ušetřit. Zrušil jsem podezřelé nebo předražené veřejné zakázky, uspořili jsme na externích právních a IT službách, ukončili jsme nevýhodné smlouvy na marketing. Je zbytečné využívat externí společnosti, když stejnou práci dokážou kvalitně odvést zaměstnanci ministerstva. Tím jsme ušetřili státnímu rozpočtu asi tři sta milionů korun. I nadále chci vést resort k dalším úsporám,“ řekl ministr zemědělství Marian Jurečka.

Ministr Jurečka pozastavil všechna výběrová řízení hned po svém nástupu do úřadu a nechal je prověřit. Nevýhodné veřejné zakázky poté zrušil. „Peníze, které jsme takto ušetřili, se vrátily do našeho rozpočtu a my je použijeme tak, aby opravdu pomohly našim zemědělcům,“ uvedl Jurečka. V oblasti poradenských služeb byla ukončena smlouva se třemi externími poradci, kdy úspora činí více než 30 milionů korun. V oblasti marketingových aktivit MZe byla zrušena výběrová řízení za téměř 60 milionů korun. Ministr Jurečka rovněž ukončil smlouvu s několika právními společnostmi s úsporou dalších téměř 60 milionů korun pro státní rozpočet.

Díky úpravám podmínek výběrových řízení na IT služby Ministerstvo země-

dělství ušetřilo dalších zhruba 150 milionů korun. Další miliony korun se podařilo uspořít ve společnosti Lesy ČR.

Ministr Marian Jurečka po více než ročním provizoriu rovněž jmenoval nového generálního ředitele Lesů ČR Daniela Szóráda. „Od jeho působení si slibuji nastolení transparentního prostředí, které přispěje ke stabilizaci lesnicko-dřevozpracujícího sektoru,“ dodal Jurečka. Ministr také vyřešil neuspokojivou situaci v Národním zemědělském muzeu jmenováním nového ředitele Milana Půčka. Vypsal rovněž otevřené výběrové řízení na šéfy Státního pozemkového úřadu a Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského.

Ministerstvo zemědělství za krátkou dobu působení Mariana Jurečky stihlo předložit 23 nových předpisů a zákonů. Jedním z nejdůležitějších je reforma potravinového práva, která zlepšuje informovanost zákazníků a prosazuje zlepšení kvality potravin.

Vláda rovněž souhlasila s ministrovým návrhem na obnovu tzv. zelené nafty, což znamená, že zemědělci dostanou zpět část spotřební daně z pohonných hmot spotřebovaných při zemědělské prvovýrobě.

Na úrovni EU ministr pokračoval ve složitém vyjednávání nové Společné zemědělské politiky, která nastaví podmínky evropského zemědělství až do roku 2020. Díky úsilí Mariana Jurečky dojde ke zvýšení příspěvku státního rozpočtu do Programu rozvoje venkova. Český venkov si tak polepší v letech 2014–2020 navíc o 9 miliard korun. Ministerstvo zemědělství před Evropskou komisí obhájilo čerpání dotací na agroenvironmentální opatření, a odvrátilo tak hrozbu sankce ve výši přibližně 2,5 milionu eur.

Ministr Jurečka během svého působení také seznámil vládu se dvěma důležitými materiály o protipovodňové prevenci. Jedním je souhrnná zpráva o výstavbě protipovodňových opatření v loňském roce, druhým je informace o zabezpečení peněz, které budou využity ke snížení povodňových rizik na horním toku Opavy.

Podařilo se novelizovat zákon o hnojivech. Na základě informací kontrolních orgánů rovněž Ministerstvo zemědělství začalo hledat způsob, jak zabránit černému trhu s vínem. Z rozpočtu MZe bude také nově možné podporovat opatření k obnově lesů v minulosti poškozených imisemi. Ministr Jurečka také podepsal zásady pro poskytování

dotací na zmírnění škod způsobených na rybách v důsledku povodní z roku 2013.

ZDROJ: HYNEK JORDÁN, ŘEDITEL ODBORU KOMUNIKACE MZE; 29.4.2014

Reakce Ministerstva zemědělství na prohlášení Hlavního hygienika ČR k pozměňovacímu návrhu poslankyně Margity Balaščíkové

28. 4. 2014 – Ministerstvo zemědělství není předkladatelem pozměňovacího návrhu a s tímto vědomím k němu přistupuje. Důrazně se však ohrazujeme proti tvrzení hlavního hygienika, že by Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) neměla personální a odborné zkušenosti v oblasti kontroly jakosti a nezávadnosti potravin.

Činnost SZPI je vysoce profesionální, což dokazují i výsledky jejích kontrol v oblasti potravinářství. Na zítřejším jednání Zemědělského výboru PS bude předložen další pozměňovací návrh poslankyně Balaščíkové, který upraví dozorovou a kontrolní činnost v oblasti potravinářství. Návrh počítá s tím, že by SZPI vykonávala dozor nad stravováním v tzv. otevřených provozech (v restauracích a bufetech), zatímco ve školních jídelnách a zdravotnických zařízeních by dozor nadále spadal pod hygienickou službu. Je nutno zdůraznit, že ČR jsou spolu se Slovenskem a Slovinskem jedinými třemi zeměmi EU, kde kontrolu stravovacích služeb neprovádí potravinářská inspekce, a tedy nespadá do gesce MZe.

ZDROJ: HYNEK JORDÁN, ŘEDITEL ODBORU KOMUNIKACE MZE

Příjem Jednotné žádosti 2014

Dne 7. dubna 2014 bude zahájeno podávání Jednotné žádosti pro rok 2014. Předpokládá se, že i letos bude počet podaných žádostí mírně narůstat a překročí hranici 29 000 žádostí. Na základě Jednotné žádosti bude mezi příjemce rozděleno téměř 32 miliard korun.

Podávání žádostí tradičně končí 15. května, zemědělci mají v letošním roce pro podání žádostí o 1 týden navíc. Po tomto termínu lze podávat žádosti ještě 25 kalendářních dní, v případě pozdního podání však bude žadatel

udělena sankce ve výši 1 % za každý prodlený pracovní den.

Pro přípravu žádostí a jejich podání je připravena aplikace na Portálu farmáře SZIF (www.szif.cz/irj/portal), kterou mohou žadatelé využít. Případné metodické podpory a spolupráce při přípravě žádostí se žadatelům dostane od pracovníků Oddělení příjmu žádostí a LPIS.

Možnosti podávání Jednotné žádosti jsou následující:

1. Osobně na příslušném Oddělení příjmu žádostí a LPIS (OPŽL). V případě fyzických osob je určující bydliště fyzické osoby, u právnických osob pak jejich sídlo. Seznam všech OPŽL je uveden v Příručce pro žadatele.
2. Poštou na příslušné OPŽL.
3. Elektronickou cestou:
 - a) přes Portál farmáře SZIF,
 - b) datovou schránkou žadatele
 - c) prostřednictvím elektronické podatelny SZIF(s elektronickým podpisem žadatele

V rámci Jednotné žádosti lze v roce 2014 žádat o následující podpory:

- **Jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS)**
- Přechodné vnitrostátní podpory (PVP)
- Platba v méně příznivých oblastech (LFA)
- Platba v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě
- Oddělená platba na cukr (SSP)
- Oddělená platba na rajčata (STP)
- Zvláštní podpora na krávy chované v systému s tržní produkcí mléka (Dojnice)
- Zvláštní podpora na tele masného typu
- Zvláštní podpora na bahnice, popř. kozy, pasené na travních porostech
- Zvláštní podpora na brambory pro výrobu škrobu
- Zvláštní podpora na chmel
- **Agroenvironmentální opatření (letos však nelze nově zařadit žádný management)**

Pro všechny přímé platby v letošním roce již neplatí podmínka uchování zemědělské půdy k 30. červnu 2003 v dobrém zemědělském stavu. V roce 2014 je možné žádat o dotaci i na půdní bloky, které k 30. červnu 2003 v dobrém zemědělském stavu nebyly. Nadále však platí ostatní podmínky jako povolený druh kultury, pravidly daná výměra, zápis ža-

datele do LPIS a dodržování podmínek podmíněnosti (cross-compliance). Každý žadatel o platby v rámci Jednotné žádosti musí na formuláři vykázat veškerou zemědělskou půdu, kterou má k dispozici. Nové závazky v rámci Agroenvironmentálních opatření letos nelze uzavírat.

ZDROJ: VLADIMÍRA NOVÁKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ SZIF; 07.04.2014

Výplaty Agroenvironmentálního opatření z nového zdroje financování

Státní zemědělský intervenční fond zahájil od 7. dubna 2014 vydávání rozhodnutí k Agroenvironmentálnímu opatření z nového zdroje financování. Navazuje tak na zprávu z poloviny března 2014, ve které SZIF informuje o možnosti opoždění výplat některých dotačních žádostí AEO z roku 2013.

Po dočerpání finanční obálky přidělené na Agroenvironmentální opatření (AEO) v rámci Programu rozvoje venkova (PRV) 2007–2013 začal SZIF vydávat rozhodnutí k vyplacení AEO dle nového zdroje financování. Tímto zdrojem bude obálka pro žádosti AECM (Agroenvironmentální klimatické opatření, nové označení pro AEO) a Ekologické zemědělství 2014–2020. Nově se změnil poměr kofinancování na 75 % z dotací EU a 25 % z národních dotací, oproti původnímu poměru 80 % ku 20 %.

K uskutečnění výplat žádostí z nového zdroje financování může dojít až po vyplacení všech předchozích žádostí z finanční obálky PRV 2007–2013, ke dni 7. dubna 2014 se jednalo o 764 žádostí v celkové hodnotě 213 554 572 Kč. Na tyto žádosti byla odeslána rozhodnutí a nyní SZIF čeká na nabytí právní moci. Protože se většinou jedná o bezchybné žádosti, zaměstnanci regionálních odborů SZIF kontaktují žadatele ohledně možnosti vzdání se práva na odvolání, aby byla výplata žádostí co nejvíce urychlena.

Žadatelé, kterých se mírné zpoždění výplat týká, budou vyplaceni v řádu několika týdnů.

ZDROJ: VLADIMÍRA NOVÁKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ SZIF; 08.04.2014

Vývoj spotřeby obyvatelstva v ČR (dle ČSÚ)

	2008	2009	2010	2011
Nápoje alkoholické v čistém alkoholu (l)	10,4	10,4	9,8	9,8
Lihoviny – 40 % (l)	8,1	8,2	7,0	6,9
Pivo (l)	156,6	150,7	144,4	142,5
Víno (l)	18,5	18,7	19,4	19,4

Možné dopady otevření trhu EU pro Ukrajinu

Evropská unie přijala 11. března 2014 návrh na dočasné snížení cel na dovoz z Ukrajiny; jednostranné preference však nejsou náhradou DCFTA a mají být garantovány pouze do 1. listopadu 2014.

Evropská unie přijala 11. března 2014 návrh na dočasné snížení cel na dovoz z Ukrajiny. Ideou je nečekat až vstoupí v platnost dohoda o prohloubené zóně volného obchodu (DCFTA – Deep and Comprehensive Free Trade Area), která je součástí Asociační dohody, a podpořit tak zemi zmítanou politickými a ekonomickými problémy již nyní. Nicméně jednostranné preference poskytnuté Ukrajině nejsou náhradou výše uvedené DCFTA a mají být garantovány pouze na omezenou dobu – do 1. listopadu 2014.

Ukrajina získá preferenční přístup na trh EU podle schématu koncesí vyjednaných v rámci DCFTA a nemusí na oplátku poskytnout přístup na svůj trh pro zboží z EU. Dočasné snížení cel bude buď kompletní nebo částečné, záleží na sektoru. V případě zemědělských výrobků neotevře EU trhy tolik jako v případě průmyslových výrobků, což má zajistit, aby agrární sektor EU nebyl touto jednostrannou akcí tolik zasažen. Okamžité a neomezené preference poskytne Evropská unie na 82,2 % ukrajinského exportu. Na ostatní výrobky (obiloviny, vepřové maso, hovězí maso, drůbež a několik dalších produktů) bude uplatněna částečná liberalizace s poskytnutím bezcelních tarifních kvót, z nichž bude moci profitovat limitované množství výrobků.

ZDROJ: ÚZEI, AGRONAVIGATOR.CZ

SZPI zkontrolovala téměř 5 tisíc potravin na přítomnost cizorodých látek

V rámci kontroly bezpečnosti potravin Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) v roce 2013 mj. zkontrolovala 4 807 šarží potravin z hlediska přítomnosti cizorodých látek – pesticidů, mykotoxinů, chemických prvků,

konzervantů a barviv. Celkem u 273 šarží potravin analýza potvrdila nadlimitní přítomnost cizorodých látek. Odběr vzorků SZPI uskutečnila ve všech člancích distribučního řetězce, tj. ve fázi výroby, dovozu, distribuce a maloobchodního prodeje. Laboratorní analýzy byly provedeny v akreditovaných laboratořích SZPI v Praze a Brně a v externích laboratořích.

V rámci kontroly reziduí pesticidů SZPI odebrala ke kontrole 1 089 vzorků, nadlimitní hodnoty laboratorní analýza prokázala u 12 vzorků. Jednalo se o následující komodity: zelený čaj, paprika, koriandr, hlíva ústřičná, žampiony a doplňky stravy – grapefruitový extrakt a grepový sirup s betaglukanem.

Celkem 600 šarží potravin SZPI prověřila na přítomnost mykotoxinů a nevyhovující hodnoty z hlediska požadavků legislativy rozbor prokázal u 6 šarží

potravin – u rýže, pistácií a sušených fiků rozbor potvrdil nadlimitní přítomnost aflatoxinů a v rozinkách a mleté paprice analýza zjistila nevyhovující hodnoty ochratoxinu A.

V rámci monitoringu chemických látek v potravinách inspekce kontrolovala hodnoty přítomnosti minerálních látek, zejména sodík, draslík, hořčík, hořčík, selen, vápník a zinek a rovněž kontaminující prvky, zejména arzen, cín, olovo, kadmium, měď, rtuť a jiné. SZPI celkem odebrala ke kontrole 612 šarží potravin, u 3 vzorků byly zjištěny nevyhovující hodnoty. Jednalo se o překročení nejvyšší povolené hodnoty přítomnosti olova v doplňcích stravy a přítomnosti mědi ve víně.

Inspekce odebrala 398 vzorků k analýze přítomnosti barviv, rozbor prokázal nevyhovující hodnoty u 42 šarží potravin. Ve 22 případech se jednalo o výrob-

ky, u kterých legislativa přibarvování jednoznačně zakazuje, například víno, hroznový mošt, med, koření a výtahy z bylin. V ostatních případech nebyla přítomnost barviv vyznačena na obale, což je porušení povinnosti v oblasti označování potravin.

Přítomnost konzervantů SZPI prověřovala u 1056 vzorků potravin, přičemž nevyhovující hodnoty analýza prokázala u 51 vzorků – ve 43 případech se jednalo o překročení maximálního povoleného limitu pro přítomnost konzervační látky, v 8 případech absentoval údaj o přítomnosti látky na obale.

Kontrola přítomnosti cizorodých látek v potravinách je jednou z kontrolních priorit SZPI a i v letošním roce se inspekce této oblasti intenzivně věnuje.

ZDROJ: SZPI; ZPRACOVAL MGR. PAVEL

KOPŘIVA – TISKOVÝ MLUVČÍ, 07. 04. 2014

NOVĚ (BŘEZEN 2014) POVOLENÉ PŘÍPRAVKY NA OCHRANU RÉVY

Areva Combi

Držitel rozhodnutí o povolení: AG-ROVITA spol. s r.o., Za Rybníkem 779, Jesenice, 25242 Jesenice; evidenční číslo: 4860-0; účinná látka: dimethomorf 113 g/kg; folpet 600 g/kg. Platnost povolení končí dne: 30. 9. 2017.

Přípravek nesmí zasáhnout okolní porosty!

K zabránění vzniku rezistence neaplikujte tento přípravek nebo jiný, který obsahuje účinnou látku typu CAA (amidy kyseliny karboxylové, např. dimethomorf, iprovalikarb, valifenalát, mandipropamid) ve více

než 50 % z celkového počtu ošetření proti uvedené chorobě a ne vícekrát než 4x za vegetační sezónu. K zabránění vzniku rezistence je třeba střídat fungicidy s odlišným mechanismem účinku.

S ohledem na ochranu vodních organismů je vyloučeno použití přípravku na pozemcích, svažujících se k povrchovým vodám.

Helosate 450 SL (další obchodní jméno Helosate 450 TF / 4877-1)

Držitel rozhodnutí o povolení: HELM AG, Nordkanalstr. 28, 20097 Hamburg, Německo; evidenční číslo: 4877-0; účinná látka: glyfosát 450 g/l; platnost povolení končí dne: 31. 12. 2015.

Rozsah povoleného použití:

Tabulka ochranných vzdáleností stanovených s ohledem na ochranu necílových organismů

Areva Combi	bez redukce	tryska 50 %	tryska 75 %	tryska 90 %
Ochranná vzdálenost od povrchové vody s ohledem na ochranu vodních organismů [m]				
réva	9	6	6	6

Rozsah povoleného použití

1) Plodina, oblast použití	2) Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování, mísitelnost	OL	Poznámka 1) k plodině 2) k ŠO 3) k OL	4) Pozn. k dávkování 5) Umístění 6) Určení sklizně
réva	plíseň révová	1 kg/ha do BBCH 61 2 kg/ha do BBCH 61	28		6) hrozny moštové

Plodina, oblast použití	Dávka vody	Způsob aplikace	Max. počet aplikací v plodině	Interval mezi aplikacemi
réva	200–1 000 l vody/ha (max. 500 l/ha do BBCH 61)	postřik, rosení	max. 3x	v intervalu 10–14 dnů

Plodina	bez redukce	tryska 50 %	tryska 75 %	tryska 90 %
Ochranná vzdálenost od okraje ošetřovaného pozemku s ohledem na ochranu necílových rostlin [m]				
orná půda, strniště, peckoviny, jádroviny, obilniny, réva, louky, pastviny	5	5	5	0

Réva : pýr plazivý, pcháč, mléč , dávka 4 l/ha 30, ochranná lhůta 30 dnů.

Rozsah povoleného použití:

Pokyny pro aplikaci:

Jádroviny, peckoviny, réva vinná

Přípravek aplikujte nejdříve 4. rokem po výsadbě na intenzivně rostoucí plevele od jara do podzimu. Plevel by měly být při aplikaci 10–20 cm vysoké. Přípravek nesmí zasáhnout zelené části ošetřovaných rostlin ani úletem postřikové mlhy! Dávka postřikové kapaliny: 100–400 l/ha. Max. počet aplikací: 1 x za sezónu. Způsob aplikace: postřik.

Přípravkem nesmí být zasaženy susední kultury!

Nedostatečné vypláchnutí aplikačního zařízení může způsobit poškození následně ošetřovaných rostlin.

Antre 70 WG

držitel rozhodnutí o povolení: Bayer CropScience AG, Alfred-Nobel Str. 50, 40789 Monheim, Německo; evidenční číslo: 4718-0; účinná látka: propineb 700 g/kg; platnost povolení končí dne: 31. 1. 2017

Rozsah použití přípravku:

Při aplikaci nízkých dávek vody konzultujte s držitelem povolení možný vliv zvýšené koncentrace přípravku na účinnost a plodinu. Vzhledem k nízké hodnotě suspendovatelnosti je nezbytné míchání kapaliny během aplikace, věnujte

zvýšenou pozornost čištění aplikačního zařízení.

Topas 100 EC

Držitel rozhodnutí o povolení: Syngenta Crop Protection AG, Postfach, CH-4002, Basel, Švýcarsko evidenční číslo: 3407-7; evidenční číslo: 3750-6; účinná látka: penkonazol 100 g/l; platnost povolení končí dne: 17. 2. 2017.

Rozsah povoleného použití:

Réva: padlí révové; dávka 0,3 l/ha; ochranná lhůta 28 dnů; dávka vody 200–1 000 l/ha; způsob aplikace – postřik, rosení; max. roční počet aplikací: 2x; doba mezi aplikacemi: 8 dnů.

Přípravek nesmí zasáhnout okolní porosty.

Rozsah použití přípravku

1) Plodina, oblast použití	2) Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování, mísitelnost	OL	3) Poznámka
jádroviny	strupovitost	0,65–0,75 kg/1 m výšky koruny/ ha (max. 2,25 kg/ha)	AT	1) do BBCH 69 (ukončené kvetení), max. výška olistění 3 m
réva	červená spála	1,5 kg/ha do BBCH 71 (nasazování bobulí), max. 750 l vody/ha (min. koncentrace 0,2 %); 2 kg/ha od BBCH 71 (nasazování bobulí), max. 1 000 l vody/ha (min. koncentrace 0,2 %)	28	
réva	plíseň révová	0,8–1 kg/ha do BBCH 61 (počátek kvetení), max. 500 l vody/ha (min. koncentrace 0,2 %); 1,6–2 kg/ha od BBCH 61 (počátek kvetení), max. 1 000 l vody/ha (min. koncentrace 0,2 %)	28	
réva	černá skvrnitost	2 kg/ha	AT	1) od BBCH 05 (stadium vlny) do BBCH 13 (3 vyvinuté listy)

Mezinárodní srovnání dodavatelských řetězců produktů v zemědělsko-potravinářském sektoru: určující faktory jejich konkurenceschopnosti a výkonnosti na trzích EU a na mezinárodních trzích

Projekt se také bude zabývat analýzou obchodního prostředí a vlivem vlád jednotlivých zemí na výkonnost zemědělsko-potravinářského sektoru EU. Z analýzy různých indikátorů vyplývá, že země, jež jsou v rámci sektoru nejvíce konkurenceschopné, jsou dobře řízeny a dochází zde k efektivní implementaci postupů, zatímco země, jejichž konkurenceschopnost je nejhorší, mají významné problémy se strukturou svého řízení. Jedním z měřítek dopadu vlády na celkové obchodní prostředí je její efektivita. U nordických zemí EU, např. Dánska, byla zjištěna vysoká efektivita řízení země, zatímco v Portugalsku, Španělsku, Řecku a v nových členských zemích, které vstoupily do EU po roce 2004, je relativně nízká úroveň efektivity. Analýza dále ukázala, že podpora institucí zaměřená na zlepšení různých programů kvality a produktů s přidanou hodnotou, např. CHOP, CHZO a tradiční označení, úspěšně nahradila klasické způsoby, jak přistupovat k této problematice.

ZDROJ: PK ČR, PROJEKT COMPETE

Připomínkové řízení – zrušení formuláře dokladu o původu některých druhů lihu, destilátu a některých druhů lihovin

Předkládaná novela představuje zrušení nařízení vlády č. 317/2012 Sb., kterým se stanoví formulář dokladu o původu některých druhů lihu, destilátu a některých druhů lihovin. Podle stanoviska Ministerstva zemědělství ČR svůj účel nařízení splnilo a v kritických chvílích rozlišilo lihoviny vyrobené legálně a lihoviny vyrobené nelegálně, které nebylo vzhledem k požadavkům na prokázání jejich původu možné uvést na trh. V kontextu přijatých opatření legislativního a nelegislativního charakteru například jednotlivými orgány státní správy lze konstatovat, že hlavní cíl nařízení vlády byl těmito nástroji plně nahrazen. V mnoha případech je řada přijatých opatření mnohem rozsáhlejší, důslednější a přísnější než požadavky nařízení vlády. Navrženou vari-

antou zrušení nařízení vlády č. 317/2012 Sb. nebude dotčeno zachování principu sledovatelnosti potravin a vstupních surovin.

ZDROJ: ZPRAVODAJ PK ČR – 15/2014

Probíhající změny klimatu potvrzuje nejnovější zpráva IPCC

V japonské Jokohamě proběhla tisková konference při příležitosti zveřejnění druhé části 5. hodnotící zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC), která nese název „Dopady změny klimatu, adaptace a zranitelnost“. Současně bylo zveřejněno shrnutí pro politické představitele, které na 44 stranách shrnuje poznatky z hlavní, několikatisícstránkové dokumentace. V souvislosti s problematikou adaptace na změnu klimatu připravuje Ministerstvo životního prostředí ČR v meziresortní spolupráci „Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR“, která má v dlouhodobém horizontu pomoci ČR pružněji reagovat na změnu klimatu a přizpůsobit se jí tak, aby byly minimalizovány její negativní dopady. Návrh této strategie bude do konce roku 2014 předložen vládě ke schválení. Součástí strategie jsou informace o pozorovaných změnách klimatu na území ČR v kontextu celosvětové a evropské situace a odhady vývoje klimatu v blízké a střednědobé budoucnosti. Adaptační strategie se zaměřuje na oblasti zemědělství, lesního a vodního hospodářství, biodiverzity a ekosystémových služeb, urbanizované krajiny, průmyslu a energetiky, dopravy, cestovního ruchu, lidského zdraví a hygieny, krizových situací a ochrany obyvatel a životního prostředí. V jednotlivých kapitolách jsou rozzebrány možné dopady změny klimatu na uvedené oblasti a navrženy principy adaptačních opatření. Důraz je kladen na hledání optimálních řešení s využíváním synergických účinků, jako např. udržitelné využívání půdy s důrazem na zadržování vody v krajině, udržitelné hospodaření s vodami, včetně srážkových vod, adaptace ve volné i urbanizované krajině založené na ochraně a posilování funkcí ekosystémů a mnohé další.

ZDROJ: ZPRAVODAJ PK ČR – 15/2014

Svaz vinařů chce, aby stát bojoval proti černému trhu s vínem

Brno – Svaz vinařů chce, aby stát bojoval proti černému trhu s vínem. Zpřísnit se mají kontroly u prodejců, distributorů i výrobců. U odebraných vzorků až na pětinašobek. Žádost vinařů má na stole ministerstvo zemědělství, vyplývá to z materiálu, který na svém webu dnes zveřejnil Svaz vinařů. Ministerstvo aktuálně analyzuje možnosti k omezení černého trhu s vínem.

Podle Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI) až třetina vín kontrolami loni neprošla. Z 1090 vín nevyhovělo 396 vzorků. Nejčastěji byla chybně označena, například neodpovídala deklarovaný geografický či botanický původ, nebo mělo víno senzorické závady, případně byl jiný obsah alkoholu, než se uvádělo na obalu. Vína také obsahují barviva či jiné přídatné látky jako glycerol či vodu. Převážnou většinu prohrěšků přitom nemá spotřebitel šanci poznat. „Chceme také bojovat s nelegálním dovozem nebo změnou původu, kdy firmy dělají ze zahraničních vín domácí“, řekl výkonný ředitel Svazu vinařů Martin Půček. Například populární odrůda Pálava se v Česku prodá pod tuzemskou značkou více, než se tu vyrobí.

Podle Svazu vinařů by nově měli sudové víno prodávat licencovaní obchodníci. „Dnes víno může prodávat každý holič“, uvedl Půček. Stát by měl v případě prohrěšku možnost licenci prodejci odebrat. Podle Svazu vinařů by bylo ideální koncentrovat prodej do odborných prodejen, jako jsou vinotéky. „Chceme, aby se s tím začalo něco dělat, aby vznikla meziresortní skupina, která by se snažila dát dohromady, co je průchodné“, dodal Půček. Svaz podle něj také chce, aby prodejci, distributoři a výrobci čelili významnějším sankcím včetně zákazu činnosti nebo uzavření provozoven. Subjekty na trhu by se také měly rozdělit na výrobce a obchodníky. S názvem vinařství totiž vystupují i firmy s téměř nulovou vlastní produkcí.

Podle vedoucího tiskového oddělení ministerstva zemědělství Radka Melichara se resort loni domluvil s Generálním ředictvím cel na předávání průvodních dokladů k obchodovanému vínu při jeho přepravě do tzv. registru vinic. Tyto doklady využívá SZPI při kontrolách k zamezení dodávek vín k případnému falšování. „Toto opatření bylo prvním, nicméně ministerstvo analyzuje další možnosti k omezení černého trhu s vínem, a to nejen na své úrovni, ale i na úrovni meziresortní“, uvedl Melichar.

ZDROJ: DENÍK.CZ; AUTOR: ČTK; 10.4.2014

Z Vinařských Litoměřic

Záštitu dvanáctého ročníku výstavy Vinařské Litoměřice 2014, která se konala ve dnech 11. až 12. dubna tohoto roku, udělil prezident České republiky Miloš Zeman. Na místě samém vínům symbolicky svou přítomností požehnal kardinál Dominik Duka a prezident Agrární komory ČR Miroslav Toman na pódiu litoměřického Domu kultury gratuloval a předal jeden z mnoha zlatých pohárů.

V první slavnostní den nechyběli ani místopředseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka, hejtmán Ústeckého kraje Oldřich Bubeníček, primátor města Ústí nad Labem Vít Mandík, starosta města Litoměřic Ladislav Chlupáč, Litoměřický biskup Mons. Jan Baxant. Ti všichni, včetně čestného prezidenta Agrární komory ČR Jana Veleby, předali v pátek během slavnostního odpoledne 125 zlatých medailí, 136 stříbrných a dalších 14 hlavních ocenění. Byla udělena i cena Championa výstavy vín ČR Sauvignon pozdní sběr 2013 společnosti Vinofol.

Ústní podání je vynikající reklamou

Nemůžeme ale zapomenout ani na Okresní agrární komoru Most s její ředitelkou Ludmilou Holadovou a spolupracovnicemi, které se podílely s hlavním organizátorem výstavy Ortopedickým centrem s. r. o. Ústí nad Labem v čele s lékařem Pavlem Kacarovským, ředitelem výstavy, na jejím hladkém průběhu.

Miroslav Toman ocenil i doprovodné projekty

Význam výstavy vín a tak hojnou účast vinařů nejen z Čech a Moravy, ale i z několika dalších zemí si pochvaloval i prezident Agrární komory ČR Miroslav Toman. „Jsem velmi rád, že jsme jako agrární komora mohli udělit záštitu tak významné vinařské akci, jakou jsou Vinařské Litoměřice. O tom svědčí určitě i ta skutečnost, že se jedná o XII. ročník přehlídky českých a moravských vín a zároveň nejprestižnější výstavy českých vín. Ostatně, Litoměřice jako centrum českého vinařského regionu jsou k takovým akcím přímo předurčeny,“ řekl prezident komory.

„Ačkoli na našem trhu je řada vín ze zahraniční produkce, jsem přesvědčen, že český a moravský spotřebitel v naší tradičně „pivařské“ zemi nejenže pomalu zvyšuje spotřebu vína (odhad za loňský rok je více než dvacet litrů na osobu a rok), ale začíná sahat po vinech kvalitních, přívlastkových. Jsem přesvědčen, že právě takové prestižní akce umožňují nám, laikům, degustovat to nejlepší z českých a moravských vinic, ale seznámit se i s cestou, jakou se z vinných hroznů stává tak ceněná tekutina, jakou víno nepochybně je,“ podotkl Toman.

Velmi ocenil i tu skutečnost, že součástí Vinařských Litoměřic jsou i projekty, jako jsou Víno a pokrmy nebo Víno a zdraví. „Ze své zkušenosti vím, že řada lidí při výběru správného vína k danému jídlu velmi tápe. Ale právě správné spojení chutí jednotlivých pokrmů a odrůd vína může povýšit oběd nebo večeři na gurmánský zážitek,“ dodal Miroslav Toman. Prozradil také, že je osobně přesvědčený o pozitivním vlivu konzumace vína na zdraví člověka. Vyjádřil rovněž přání, abychom tradici vinařství a vinohradnictví ctili a hlavně rozšiřovali i do budoucna.

Zlatý vítězný pohár má vinař Zdeněk Vybíral

Prezident Agrární komory ČR Miroslav Toman v slavnostní den na Vinařských Litoměřicích předal zlatý vítězný pohár Zdeňku Vybíralovi z rodinného Vinařství Sv. Tomáše z Malých Žernosek. Oceněným vínem byl Pinot gris, výběr z hroznů ročník 2013. Jak sám vinař potvrdil, s manželkou obdělávají vinice na devíti hektarech a jejich pomocníky jsou dva synové, kteří, jak rodiče věří, budou pokračovat rodinné tradice. S výsadbou a pěstováním vinné révy začal pro své potěšení a zálibu zakladatel vinařství Zdeněk Vybíral senior v roce 1984.

V roce 2002 byly vysázeny nové vinice synem zakladatele Zdeňkem Vybíralem juniorem a došlo k opětovnému zapsání obce Malé Žernoseky do mapy viničních obcí. Tím je zároveň položen základní kámen společnosti Zdeněk Vybíral – Vinařství Sv. Tomáše. Jeho vinice leží na jihovýchodních svazích Českého středohoří. Půda pod vinicemi je středně těžká, vápenná a ve vyšších polohách čedičová s jilem.

Veškerá vína jsou v tomto vinařství ošetřována a zpracovávána výhradně ručně, tedy nejšetrněji. „Vína vyrobená pouze z vlastní produkce jsou ve výsledku velice buketní a s příjemnou kyselinkou. Jsou vyráběna v malých šaržích a ve sklepě tohoto vinařství, kde dochází jak ke zpracování, tak i ke skladování a zrání, je lze i ochutnat. Zajímavostí tohoto vinařství mohou být nejen výtečná vína a velký historický sklep pod Phannschmidtovým statkem pocházejícím z roku 1739, ale možnost příjezdu vlakem přímo do obce Malé Žernoseky a po pozdějším ukončení degustace se lze bez problémů ubytovat v obci.

Historie vinařství v okolí obce Velké Žernoseky, ležící na pravém břehu řeky Labe, sahá údajně nejméně do 10. století. Avšak za zakladatele tamního vinařství bývají často pokládáni mniši cisterciáci, jejichž panství v Žernosekách se datuje již od 13. století. Tito mniši vybudovali v Žernosekách rozsáhlé vinné sklepy, které se dochovaly dodnes a stále se využívají pro vyzrávání vína v tradičních dubových sudech. Vinné sklepy jsou součástí zrekonstruovaného žernoseckého zámku.

V tradici pokračuje Žernosecké vinařství, které bylo založeno v roce 1995 a plynule navázalo na výrobní činnost Šlechtitelské stanice vinařské ve Velkých Žernosekách. Vinice vinařství o rozloze 31 ha leží ve starých viničních tratích na jižních, jihozápadních a jihovýchodních svazích Českého středohoří v katastrálním území tří vinařských obcí, a to Velké Žernoseky, Žalhostice a Lovosice.

Zahraniční účastníci vinařského klání

Na Vinařských Litoměřicích bylo i několik zahraničních soutěžících, kteří se odlišovali od našich slavnostním oblečením buď v podobě krojů, nebo historických rouch. Nebýt Ctirada Králíka, sklepmistra z vinařství Sedlec, a jeho typické zelené zástěry, co slavnostně navlékají vinaři vyzbrojeni košťátem, čeští a moravští vinaři byli jednotně v oblecích bez fantazie a s absencí krojů, co dnes znovu ožívají a právě tyto slavnosti ještě víc umocňují. To jediné by snad bylo možné vytknout samotným aktérům.

Zajímavě se na výstavě například prezentovali srbsští vinaři z Vršace. Nikola Cuculj z rodinného vinařství Vinik ze srbského Vršace je zároveň předsedou spolku místních vinařů a do Litoměřic přijel v historickém oděvu a s cechovní medailí. Jako rumunští a maďarští vinaři si odvážel z Litoměřic stříbro.

Zlato i stříbro si odváželi rakouští manželé, vinaři Daniela a Andreas Herzingerovi. Ti se v Litoměřicích objevují pravidelně a během let dokonce vznikla 1. Rakousko-česká vinařská společnost, která sdružuje vinaře z obdobných vinařských tratí obou zemí.

Ještěže slavnostním dnem provázal Jožka Šmukař se svou kapelou, oděnou jak jinak než v moravských krojích. A za co je dobré mnohé vinaře pochválit, byly to domácí koláčky, škvarkové placky, lahodné výpečky a další dobroty vytvořené ženami vinařů, aby při koštu bylo i co zakousnout. Tím výstava získala na přátelské atmosféře s pohostinností nám Čechům a Moravanům vlastní. Vydařila se a lze jen organizátorům pográtulovat a přát hodně takových i v dalších letech.

ZDROJ: EUGENIE LÍNKOVÁ (ZKRÁCENO)

Myslivci k ochraně zvěře

Průběh minulé zimy i letošního jara není pro nedostatek vodních srážek k zemědělcům příliš přívětivý. Sucho je téměř na celém území České republiky. Prastará pranostika: „Březen za kamna vlezem, duben ještě tam budem“ se jaksí nenaplní. Jestli i letos bude platit „Studený máj, v stodole ráj“, teprve uvidíme. Nicméně příznivé teplotní poměry ovlivnily vývoj porostů trav, vojtěšky a jetele tak, že prvá seč začne dříve než v posledních letech. Myslivecká komise Agrární komory ČR se proto

na svém zasedání zabývala opatřeními k minimalizaci škod na zvěři při sklizni píce.

Diskusi k této problematice vyvolala i aktivita některých odborů životního prostředí obcí s rozšířenou působností, které jsou orgánem státní správy myslivosti. Požádaly zemědělské podniky v okruhu své působnosti o sdělení, zda jsou mechanizační prostředky používané ke sklizni píce vybaveny účinnými plašiči zvěře, jakými druhy plašičů, případně do kdy jsou schopni takovým zařízením mechanizaci opatřit tak, aby byly již při nadcházející sklizni použitelné. Oznamují také namátkové kontroly. Snaha orgánů státní správy myslivosti předejít škodám na zvěři v době senoseče upozorněním zemědělských podniků je nesporná.

Povinnosti vlastníků zvířat a pozemků

V této souvislosti je vhodné připomenout, co říká zákon číslo 449/2001 Sb., o myslivosti:

§ 10 Povinnosti vlastníků domácích a hospodářských zvířat a vlastníků pozemků.

Odst. 3 K zabránění škodám působeným na zvěři při obhospodařování honebních pozemků jsou povinni

- a) vlastníci, popřípadě nájemci honebních pozemků oznámit s předstihem uživateli honitby dobu a místo provádění zemědělských prací v noční době, kosení píce a použití chemických přípravků na ochranu rostlin,
- b) provozovatelé mechanizačních prostředků na kosení píce by měli používat účinných plašičů zvěře, a pokud je to možné, provádět sklizňové práce tak, aby zvěř byla vytlačována od středu sklizeného pozemku k jeho okraji.

§ 11 Povinnosti uživatelů honiteb (2) Uživatelé honiteb jsou povinni provést

po oznámení vlastníků, popřípadě nájemců honebních pozemků podle § 10 odst. 3 písm. a) potřebná opatření k ochraně zvěře.

K praxi a doporučením

Z diskuse členů Myslivecké komise Agrární komory ČR vyplynulo, že běžně používané plašiče zvěře, včetně ultrazvukových, jsou málo účinné nebo neúčinné vůbec. Potvrzují to jak zástupci myslivců, tak i praktických zemědělců.

Nejúčinnějším opatřením je provést sklizeň píce před kladením mláďat. Letošní počasí to v mnoha případech zřejmě umožní. U jednosečných luk ve vyšších polohách přichází v úvahu v některých případech sklizeň až po kladení.

Nejlepší zkušenosti jsou zatím s přípravky, které se používají na odpuzování zvěře okolo silnic, například od firmy Hagopur AG, Duftzaun nebo Duftzaun-Konzentrat, kterými se natrou pruty a zapíchnou cihly do porostu. Srny pak mláďata z pozemku odvedou. Členové komise to uváděli i z vlastních zkušeností. Přitom podle posudku odborného ústavu nehrozí nebezpečí hospodářským zvířatům při kontaminaci v procesu senážování ani při zkrmování.

Komise přijala také závěr – ověřit realnost vybavovat širokozáběrové, výkonné sklizňové stroje termovizí a projednat tento problém s Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti a Výzkumným ústavem zemědělských strojů možnost vývoje skutečně účinných plašičů zvěře.

Bylo zdůrazněno, že ztráty na zvěři při sklizni píce se mohou při vědomí zákonných povinností zemědělců i myslivců minimalizovat především vzájemnou neformální součinností. Nemluvě již o tom, že v řadě případů je zemědělec i myslivec tatáž osoba.

AUTOR: ING. JAN ZÁHORKA

FFA – Forum for Agriculture 1.4.2014

Sedmé setkání tohoto typu, které se uskutečnilo v Bruselu, mělo letos přes 1500 účastníků (vloni 1200) a jak vidět zájem o tento typ výměny informací roste.

Úvod zde měl bývalý zemědělský Komisař Fischler, ten udělal krátký přehled evropského zemědělství za posledních 300 let. Z jeho přehledu nevyšla žádná zásadní myšlenka, jen na závěr řekl, že současný pokus o zelenání CAP přinese jen velmi malý efekt, ale mnohem více byrokracie.

Po něm měl úvodní příspěvek bývalý Komisař a ředitel WTO, Pascal Lamy, který dnes pracuje v institutu Jacques Delors. Když byl ve funkci (oficiální), byly jeho projevy patřičně angažované, nyní má více prostoru ke kritice. Vidí stále v rozšiřování obchodu lék na celou řadu potíží, i když dnes tvrdí, že si vyžádá určitou změnu politiky, než která se prováděla až doposud. Lamy, který hájí otázky WTO i nyní, řekl, že globalizace nefunguje stejně pro zemědělství jako pro ostatní ekonomické sektory.

Faktory vlivu se také mění: ekonomické, sociální požadavky včetně ochrany, jiné jsou toky poptávky a nabídky, technologické změny včetně biotechnologie a v neposlední řadě klimatické změny, kde jsou dnes mnohem pesimističtější výhledy než před 4 lety.

Sociální aspekt dnes dává velký důraz na udržitelnost, což požaduje společnost od zemědělství. Nutné je zabezpečení dodávek potravin pro další miliardy lidí, ale i zde se ve výhledech stále počítá, že i v roce 2050 bude mít miliarda lidí jen omezený přístup k potravinám, 2 mld. nové střední třídy budou určovat nové trendy. Lamy řekl, že vidí řešení v dynamickém obchodě, jeho řečnický konkurent De Schutter to vidí v nutnosti soběstačnosti.

Lamy vidí potřebu dalšího rozšiřování trhu a změnu jeho toků, i když si myslí, že zemědělské suroviny ztratí částečně na významu a obchod půjde přes zpracované produkty.

Regulace je nyní poměrně dobře organizovaná u dovozů, u vývozu je to slabé. V obchodě bude rozhodující co udělá Čína, Indie, Afrika a jejich reakce budou z dost velké části vycházet z jejich kulturního dědictví. Nebudou řešit stejným

způsobem ani přístup ke GMO. Evropa za dalších 30 let ztratí své vedoucí místo. Otázkou je, zda se nebudou často považovat potraviny za zbraň, musí tomu předcházet dobré obchodní dohody. Také ochrana producentů se bude měnit, sníží se a budou se chránit stále více zájmy spotřebitelů. WTO zde vidí jako dozorčí orgán, kde by se problémy měly monitorovat a řešit.

I USA podobně jako nyní Evropa přesune svoji produkci k produktům s vyšší přidanou hodnotou, to se bude týkat i Kanady. GMO versus bio – zde budou tlaky pokračovat v obojím. Věda by zde, podobně jako v USA, měla mít obecný mandát.

V další části zde měl příspěvek komisař Potočník (prostředí) a jemu asistoval v debatě 4 členný panel. Potočník se soustředil na užití půdy a celkových zdrojů, růstu podílů měst, kde se pro rok 2050 předpokládá přes 70 % populace (nyní je to 50%), trvalá degradace půdy.

Hlavní otázkou této velké konference byla „udržitelná intenzifikace“. Právě tento termín se komisaři příliš nelíbil. Z reformy SZP měl námitky k formě zelenání i některým aspektům rozvoje venkova. Řekl, že se bude muset změnit celkový postoj k využívání půdy, ale také ve velké míře snížit mrhání jak potravinami, tak zdroji. Dnešní třetinové ztráty jsou neudržitelné.

Potočník zde vyzval k velké debatě, kterou bude organizovat DG Envi 19.6. v Bruselu.

Panelisté se zabývali rozbořem cen potravy, klimatickými změnami a také bezpečností potravin. Pro řadu z nich by měly být podpory více vázány na povinné plány, které by měly mít farmy. GMO v řadě případů pomáhá ke snížení opotřebení půdy, snižují nároky na vodu a omezují erozi. Potočník byl několikrát tlačěn k vyjádření postoje Komise ke GMO, ale to odmítl, sdělil, že pro EU jsou GMO drtivou většinou odmítány a celé kolegium Komise je podobného názoru.

De Schutter, který je speciálním zpravodajem OSN pro zabezpečení potravy, kritizoval ve svém úvodu především stereotyp provádění SZP, podle něj stále sleduje linii stanovenou před 30 lety, ale tomu snad již dnes nikdo nevěří. Prudké strukturální změny ve složení společnosti (monokultury, malý přístup jak na globální trh pro malé farmy, ale dnes

i na národní trh – nadnárodní řetězce). Rozvojové země se na dovozech staly za posledních 20 let o 400 % závislejší. Otázkou dnes je, zda se tyto země mohou uživit samy a za jakých podmínek. Kritizoval rovněž pravidla „Food security“, tato iniciativa se soustředila především na hlavní komodity (obilí a sója), kde jde dnes 40 – 60 % produkce do živočišné výroby. Přimlouvá se, za to že sektor by měl být propojen se sektorem zdraví, způsob výživy a složení potravin dnes souvisí se zdravotním stavem populace víc než dříve.

Další témata k udržitelnosti:

- u degradace půdy (nyní přes 25 %) – je zajímavé, že tyto údaje se liší v příspěvcích jednotlivých expertů od 25 do 50 %.
- závislost na hnojivech a znečištění vody
- voda a přehnané zavodňování (jižní Španělsko)
- klimatické změny – obsah ovzduší, změny teploty – oceány se oteplují pomaleji než pevnina.

OSN připravuje zprávu nazvanou Zemědělská ekologie – s novým přístupem jak k sektoru, tak k prostředí. Dále řekl, že to nebude snadný úkol, protože většina politiků zemědělství vůbec nerozumí a státní podpory jdou do značné míry k použití na politické tlaky. K WTO byl také kritický, pracuje na starém mandátu, který je dávno překonaný a proto snaha obnovit kolo v Doha nefunguje.

Intenzifikace v Evropě je spojená s bezpečností potravin. V EU, kde je ochrana i intenzita největší na celém světě dnes řeší otázku, zda je zde také udržitelná spotřeba, když dochází ke třetinovému mrhání zdroji a potravinami. Je zde snaha hledat lokální řešení, ale ani v tom není dohoda o spolupráci. Řešit se zde musí rovněž environmentální limity (chemie, voda), ale chybí detailní environmentální indikátory.

V panelu zde zasedla Tassos Haniotis z DG Agri, Marco Contiero z Greenpeace a poslankyně EP Mairead McGuinness. Ta především přiblížila většině účastníků jak probíhají jednání a připomínky k otázkám v EP (nutnost kompromisu nevede vždy k ideálnímu řešení).

Greenpeace kritizoval SZP, že je plný slibů, ale většinou nedodá, co je potřeba a nemá to politické závazky. McGuinness ►

také řekla, že zemědělský sektor EU je slabý, trh je i v EU velkým problémem, pro farmáře je podle ní důležité povzbudit jejich význam a snaha postupně zvyšovat jejich podíl v řetězci. Evropa potřebuje férové ceny pro farmáře. U politiků je třeba najít novou shodu v přístupu, změna jazyka a stanovení priorit, včetně indikátorů změn ekonomického chování. (Mc Guinness je také farmářka).

Greenpeace zde kritizuje obrovské množství výjimek, pravidla zelenání a ekologie nebudou podle nich z 90 % fungovat. Mc Guinness k tomu dodává, že současný kompromisní SZP stejně bude mít v roce 2017 revizi, kde bude snaha opravit současné chyby. Komise dále uvažuje o regionalizaci podpor, které by mohlo napravit některé nerovnosti (německý přístup?). Greenpeace kritizuje, že se Komise nijak nesoustředila na mizení malých farem, kritika dovozů krmiv do EU.

Řada lidí rovněž kritizuje postup k další intenzifikaci v Evropě, podle nich není již kam jít, trh se bude vyvíjet jinak než v EU. Ale tomu oponují zástupci některých společností, kteří tvrdí, že i se současnými odrůdami, nebo s nově vyvinutými, se (bez GMO) dá i v Evropě zvýšit produkce především u pšenice a kukuřice o více než 50 % do příštích deseti let (odrůdy jsou již připraveny).

Handicapem v EU je doprava, prakticky vše se uvnitř dělá po silnici, USA mají od třicátých let velmi dobrý říční dopravní systém a jejich dopravní náklady jsou v porovnání s Evropou třetinové. V Evropě je třeba zlepšit investice do všech přístavů včetně říčních.

Ruský magnát Orlov, který má zemědělské podniky na více než 320.000 ha, zde sdělil, proč není ruské zemědělství zatím výkonné. Od revoluce, či od 1. světové války zde není vlastnictví půdy, nyní fungují jen velké podniky, ale ty jsou jako továrny, mají jen zaměstnance a vlastníky, zatím ani nezkoumají, jak to ovlivní zemědělské struktury a vztahy.

Carlsson k tomu dodal, že většina farmářů na celém světě má problémy s rozdělením marží v potravinovém řetězci.

Obchod – Komisař De Gucht se omluvil, začalo zasedání s africkými zeměmi, kde ho prý Barroso požádal o úvodní příspěvek. Vedoucí jeho kabinetu řekl k jednání WTO, že při jednání s USA není zatím vůbec na programu, problémy se musí řešit u mléka a mléčných produktů (sýry a jejich původ), problémy u ovoce a zeleniny při certifikaci na obsah pesticidů, CHZO. Pokroku se již dosáhlo u vína a alkoholických nápojů,

jednání jsou komplikovaná. Americkou perspektivu zde předložila Darci Vetter, jedna z náměstkyně amerického MZe.

Regulační systémy se v současné době stále týkají masa, biotechnologií a bezpečnosti, podobně jako v Evropě. K ochraně mají rozdílný přístup – vědecký názor je jediné kritérium pro hodnocení rizik. Evropa používá při jednání víc než třístupňový přístup (vliv jak Komise, tak EP a Rady), role americké vlády je podle ní daleko omezenější, připravuje jen rámec.

Současný styl vyjednávání USA/EU by mohl a měl být modelem pro budoucí jednání WTO, ale k tomu dodala, že se s plným nástupem do jednání WTO zřejmě počká asi 20 let.

Důvodem jsou změny sil, nyní USA a EU představují 45 % světového HDP, za 20 let to bude mnohem méně a váha se přenesne jinam. Pokud se EU a USA podaří dohodnout nový regulační systém, mohl by být příkladem pro budoucí obchodní jednání ve zbytku světa, tedy i pro WTO.

Za DG Sanco, řekla Paola Testori-Coggi (generální ředitelka), že při těchto jednáních má EU záruky, že nedojde v žádném případě ke snížení evropských standardů, nemá cenu jednat dále o pravidlech, která se osvědčila a prokázala svůj přínos.

Minimální mzda v Německu

Dne 2. dubna přijala vláda zákon o minimální mzdě, která začne platit od 1. ledna 2015. Zemědělské odbory to kritizují, především kvůli aplikaci i pro sezónní pracovníky. Tento krok je vítán francouzskými zemědělci, kteří léta poukazují na velké rozdíly v nákladech na práci mezi Francií a Německem. Minimální mzda, která má být 8,50 €/hod. musí být ještě schválena parlamentem. Německá agrární komora (DBV) ve svém prohlášení říká, že je proti aplikaci této mzdy pro sezónní pracovníky. Nicméně tyto kroky musí ještě pokračovat úpravami minimálních mezd v Itálii či ve Španělsku a k postupné harmonizaci sociálních dávek ve všech zemích EU, říká mluvčí francouzských odborů.

Diktatura distribuce ve Francii

Ministr ekonomie, Arnaud Montebourg sice prohlašuje, že se podívá na

politiku distribuce v zemi, ale výsledky zatím nedávají příliš naděje na zlepšení. 6 obchodních centrál drží dnes přes 85 % obchodu a mezi nimi prakticky neexistuje žádná konkurence. Rozdělení území Francie je sever pro Auchan, Leclerc a Intermarché pro západ, Casino pro východ a jiho-východ a Carrefour je v celé Francii. Centrály si dnes rovněž rozdělují přes 3 mld € ve fiskálních úlevách, které dostávají na ochranu zaměstnanosti. Tlak na dodavatele se zvyšuje každým rokem. Rušení objednávek, požadavky na zpětné rabaty, pozdní platby, to vše se každým rokem zvyšuje, říkají všichni dodavatelé.

Pro producenty mléka, zprostředkovatel dokázal vloni zajistit zvýšení o 2,5 eurocentů za litr. Ale následně distribuce požádala o celkové snížení o 3 % a to v době, kdy náklady na vstupy se za rok zvýšily o 31 %.

Distribuce provádí stále brutálnější politiku rabatů, které jdou až na 30 % zatímco jak zpracovatelé, tak samotní producenti nejsou schopni čelit tak velké přesile při jednáních o dodávkách. A tlak se postupně přesouvá z velkých měst do stále menších lokalit, kde supermarkety likvidují postupně i zdejší malé obchody přes systém svých filiálek.

Pracovní skupina Organické zemědělství 23. 4.

Po schválení programu a zápisu, zde byly rozebírány údaje o plochách a produkci bio v členských zemích.

Po tomto úvodu jsme měli víc než 2 hodinou přednášku a diskusi se zástupcem DG Agri unit 4 Bio, vedený Joao Onofre – revize pro sektor organická produkce.

Návrh na revizi, který začal přípravou v roce 2011 byl nakonec přijat kolegiem Komise letos v březnu.

Otázky a problémy: 4 x se zvýšil trh za posledních 10 let, ale samotné plochy bio jen 2x. Zvýšily se dovozy, ne vždy dost pečlivě kontrolované. Současná politika Bio nezaručuje základ pro udržitelný rozvoj Bio.

V diskusi se ukázalo několikrát, jak daleko je Komise vzdálená od reality na venkově a na farmách. Nechtěli věřit, že v řadě zemí je víc než čtvrtina farem mix, tedy buď v přechodném období, nebo provádí odděleně jak bio produkci, tak konvenční produkci, ve většině případů kvůli ekonomickým důvodům. ▶

Druhým problémem je bio osivo, kterého je naprostý nedostatek, a ten je nejvýraznější u malých kultur, kde není dostatečná rentabilita. Mix farmy jsou faktem jak ve Španělsku, Itálii či Francii, daleko méně na severu Evropy. Italové to obhajují faktem, že ekonomická návratnost samotné bioprodukce není v některých sektorech dostatečná a musí se kompenzovat konveční produkcí třeba velkých kultur.

Nepovolené částice – analýzy fungují stejně jak pro bio tak konveční, největší problém pro bio dělá nepřímé znečištění (většinou vzduchem přenášené pesticidy). Tento typ kontaminace není nevyhnutelný, ale stejně se stává často. Francouzský zástupce dává příklad pěstování bio-rýže v deltě Rhone, která sebou nese spoustu nepříliš čisté vody, použité na zavlažování. Reprodukční materiály – vyjímky mají přestat platit 31/12/2021 ale nikde nejsou záruky, že vše bude v té době Bio. Uvažuje se o dostatečném přechodném období, jsou limity nebo cíle, které nelze nikdy splnit na 100%. Zástupci DG Agri k tomu říkají, že to má sloužit jako stimul, ale ostatní si myslí, že za současných podmínek to není realistické.

Francouzi navíc k biosemenům říkají, že v zemi jsou 2–4 velké firmy, mají prakticky monopol, diktují ceny a nemají zájem o malé kultury.

Přechodné období a mix farmy: Se 100% změnou nemá problém Německo, Rakousko a Dánsko, všechny ostatní země problém mají. Italové a Holanďané požadují možnost souběžné bio a konveční produkce, pokud jsou parcely dostatečně oddělené, odmítají formu, že celá farma musí být povinně jen bio.

Presidium Cogeca 24.4.

Společná odpolední část s presidiem Copa a Presidium Copa 25.4.

Program obou presidií je podobný, i když každé má své specifikum. Cogeca, která zde opět měla na programu přípravu Business Forum, které bude v polovině května v Berlíně, kam je přihlášeno okolo 60 zástupců.

President Cogeca, Christian Pees, přivítal na dnešní schůzi zástupce chorvatské AK, kteří zde oznámili, že žádají o přijetí jak do Cogeca i Copa. Bylo schváleno. Pees v rámci informací ze strany předsedy a sekretariátu, informoval o jednání výboru Coop Europa, kde

se vztahy, které byly doposud dost komplikované, vyrovnávají a jsou zde snahy pro přiblížení názorů a činnosti. Pekka se připojil poznámkami o připravované schůzce s americkým velvyslancem.

Následně zde byl bod o pracovních metodách Cogeca, podobná diskuse byla v pátek na presidiu Copa, ale podstatně delší, vzhledem k většímu počtu organizací v Copa.

Loňský dopis Boerenbond nebyl zpočátku přijat příliš nadšeně, ale teď se k vlámské organizaci přidala švédská LRF a tak se o celé záležitosti začalo vážně jednat. Boerenbond požadoval aktualizaci programů, změny pro hlasování, role sekretariátu a následná komunikace. Švédové si myslí, že by se měla pro konzultace využít i pomoc z vnějšku, mimo členské organizace, ale tam to naráží na problém, že řada věcí je dost důvěrných a jejich zveřejnění by neprospělo C/C.

Do prosince by měl být vypracován konečný návrh a v něm by mělo být také místo na přehodnocení výše poplatků do C/C. Jednoznačně je zde větší potřeba lepší koordinace jednání s EP, ale také jednání s členskými nevládními organizacemi. A dále se musí více prosazovat C/C jako lobby, nejen technické, ale hlavně politické, lepší viditelnost, ukázat, kde je přidaná hodnota ve vztahu k veřejnosti. U diskusí šlo také o rozhodování, zda většinové, a jak zabránit, aby menšina, pokud je přehlasována, měla další prostor. Těto reflexe se musí účastnit všechny organizace, nyní po skončení jednání okolo SZP je zde dostatečný prostor pro jednání. Pekka k tomu dodal, že hodlá navštívit celou řadu organizací, aby poznal jejich konkrétní připomínky a návrhy.

V červnu se budou formovat politické frakce EP a bude volba předsedy Komise, v říjnu bude schválení kolegia Komise. Pekka zde sdělil, že jsou dost velké rozdíly v národní situaci, růst populistických stran ukazuje, že práce v budoucím EP bude ještě komplikovanější než doposud, bude zde více extrémů.

Pees k tomu dodal, že zůstává problém s tlakem nevládních organizací, jejich poslední iniciativy a tlak při projednávání delegovaných aktů je velmi negativní, C/C musí najít na tyto agresivní postoje odpovídající akce. Při zviditelnění Cogeca se musí zdůrazňovat, že jsou to právě družstva, která vytvářejí pracovní místa (příklady Itálie a Španělska v době krize). A Finové k tomu dodávají, že jsou to právě družstva, která připravily v zemi

největší investice (kontrast k situaci Nokia, dřevařské a mléčné družstvo oznámily rekordní investice).

Delegované akty – Pekka k tomu dodává, že konečná verze Komise nebyla zcela ve shodě s požadavky C/C, ale největší námitky zde měla DG Envir. Jsou nastaveny tak, že zde EP nemohl nic změnit, buď je mohl přijmout, nebo odmítnout. C/C se nepřipojila k odmítnutí.

Další kolo jednání s USA má být 19. až 21. května ve Washingtonu. Problémy rozdělení mezi zeměmi Mercosur trvají, Venezuela jednání opustila.

Africká horečka prasat – Komise připravuje právní kroky proti Rusku (otázka je jak budou důrazné). Serafin zde ostře kritizoval celou EU, že nedělá nic pro Polsko ani baltské země, když je jasné, že jde ze strany Ruska o politickou akci. A kompenzace, které Komise dává jsou malé, v době kdy slíbila velkou finanční pomoc Ukrajině.

Velvyslanec Gardner: Jeho vystoupení bylo daleko ostřejší, než nedávné vystoupení zemědělského ataše House, který zde byl rovněž přítomen. Hned v úvodu napadl EU přístup k GMO a zdravotním otázkám, že EU odmítá přehodnotit své přístupy a nejedná na základě vědeckých poznatků, ale velká část se odehrává na emocích. Pees na to odpovídá, že situace není jednobarevná, že musel založit filiálku v USA, aby mohla Francie dále prodávat husí játra, protože Kalifornie dělala velké problémy. Také Němci kritizovali americký přístup k otázkám hormonů u hovězího, nebo desinfekce drůbeže chlorovým roztokem. Velvyslanec se také ostře opřel do italských zájmů o zeměpisná označení, která jsou podle něho zastaralá a nepomáhají zlepšení vzájemného obchodu. Tyto otázky zde byly několikrát přehodnoceny, ale rozdíly trvají. Pro americkou stranu je důležitý konečný výsledek, nejde ani tak o standardy. Je zde také jiný pohled na rizika. GMO a věda – spotřebitelé musí mít výběr (především cena). Evropa má problém s uznáním vědeckých závěrů (GMO, klonování).

Diskuse ukázala, jaký je rozdíl v americkém a evropském přístupu k potravinám, který se asi v dohledné době nezmění a hledání společného jmenovatele pro zemědělský obchod nebude zdaleka jednoduchý. Maurice House, zemědělský atašé USA při EU byl také o poznání agresivnější, než na prvním setkání před 6 týdny. Rozdíly jsou především v pohledu na otázky hygieny (ošetření masa), dále na GMO a klonování. Většina krmiv, kte-

rá do EU jdou ze zámorí je GMO, a u zvířat, které byly klonovány, nejsou dostatečné záznamy, takže sledovatelnost je zde velmi slabá.

Presidium Copa 25.4.

Jako první bod zde byla reakce na vývoj mléčného sektoru – po skončení kvót.

Španělská Asaja, odmítá přístup C/C a k ní se přidala jak FNSEA, tak italská Coldiretti.

Poukazují na to, že již při projednávání otázky na POCC zde byly výhrady, a i když nemohou vytvořit blokovací menšinu, nemohou s dokumentem souhlasit. Podobně jako na presidiu Cogeca, byla i zde velmi podrobně rozebrána otázka metod práce a další požadavky na lepší fungování C/C.

Boerenbond přes svého předsedu Van Themsche opakoval argumenty a řekl,

že jeho organizace byla za iniciativami změn před 10 lety a nyní, i když reakce na sebe nechala čekat víc než rok, se ukazuje, že se celková scéna EU výrazně změnila. C/C musí být silné lobby – a úlohou presidií je tuto úlohu zajistit. C/C musí být viditelnější. Zástupce španělské Asaja konstatuje, že nyní, když je C/C pro 28 členských zemí, pracuje lépe než když fungovala jen pro 15 zemí, ale je tu stále prostor pro další zlepšení. Vzhledem k problémům financování organizací, je také třeba řešit otázky možnosti sponzorů pro velká shromáždění.

S tímto postupem vyslovili prakticky všichni souhlas. Určité problémy existují i nadále, jako hledání společné pozice, zde zdůrazněna důležitost komunikace především ve vztahu k EP.

Mezi návrhy je i otázka rotace předsednictví, dobrý a silný předseda by měl mít možnost zůstat ve funkci déle, změna statutu C/C?

U otázky reakcí na volbu EP se i zde vedla debata o možném novém složení, kde silnou stranou mohou být populistické strany přes celé spektrum EU. C/C si musí připravit novou strategii jak pracovat i s těmito stranami, protože budou mít v EP dost velkou váhu.

U delegovaných aktů zde byly podobné reakce jako na presidiu Cogeca. Jen zde bylo zdůrazněno, že C/C musí hledat nové cesty jak rozumět a reagovat na dynamiku jednání a rozdělení úloh mezi EP a Radu.

Obchod – polský zástupce Sikora kritizuje postup EU v jednání s Ukrajinou a Ruskem. Nejedná se zde už o obchod, vše je příliš politické a Polsko je postihnuto v první řadě.

Jednání s americkým velvyslancem ukázalo včera, jak jej dokážou velice silově využít, a že nejsou připraveni dělat žádné větší ústupky.

Chorvatsko bylo přijato i do Copy.

Z MONITORINGU EU

EUROPOSLANCE HYNKA FAJMONA (BŘEZEN 2014)

Členské státy jednaly o návrhu klimaticko-energetického balíku do roku 2030

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky v období 2020–2030 (KOM(2014)15)

Členské státy požadují flexibilitu v dosahování národních cílů přechodu k nízkouhlíkové ekonomice. Klimaticko-energetická strategie byla projednávána v rámci Rady 3. 3. 2014 a 3. 4. 2014. Evropská rada se jí zabývala na zasedání 21. 3. 2014.

Kontext

Komise 22. 1. 2014 představila formou sdělení rámec politiky ochrany klimatu a energetiky pro období 2020–2030. Mezi hlavní body návrhu patří cíl redukovat emise skleníkových plynů o 40 % pod úroveň roku 1990 a závazný celoevropský cíl zvýšení podílu obnovitelných zdrojů v energetickém mixu na 27 %. Návrh Komise vychází ze zelené knihy zveřejněné v březnu 2013 a reaguje na podněty sociálních partnerů vznesené

v rámci veřejné konzultace ukončené v červenci 2013. Dle plánů Komise by se EU měla zavázat k jednostrannému snížení emisí CO₂ o 40 % před celosvětovou klimatickou konferencí, jež se bude konat v Paříži v roce 2015.

Obsah a sporné body

Návrhem se zabývali dne 3. 3. 2014 ministři životního prostředí a o den později předlohu projednávali i ministři odpovědní za energetiku. Zástupci zemí Visegrádu požadují, aby byl dán dostatek času na dosažení shody na nové strategii, a požadují záruky po vyspělých zemích, aby nesly část nákladů spojených se snižováním skleníkových plynů. Mezi státy však nepanuje shoda na tom, zda by snížení emisí CO₂ mělo být hlavní komponentou nové strategie. Státy požadují flexibilitu v dosahování národních cílů přechodu k nízkouhlíkové ekonomice. Předlohou se zabývala i Evropská rada na svém jednání 21. 3. 2014, která potvrdila obavy ministrů z možných negativních dopadů na evropské hospodářství a jeho konkurenceschopnost. Hlavy členských států se shodly na tom, že je třeba vyhodnotit dopady opatření na jednotlivé země a vyvinout mechanismus umožňující

sdílení nákladů spojených s modernizací. Mezi státy však panuje shoda na nutnosti prohloubení propojení energetické infrastruktury zvláště pak u periferních členů EU.

Další vývoj

Evropská rada si přeje přijmout strategii ještě v letošním roce nejpozději do října 2014. Cílem je zejména uklidnit energetické firmy a investory a zajistit stabilní podnikatelské prostředí v příštích letech.

Plénium EP odmítlo nařízení o osivech

Plénium EP 11. 3. 2014 odmítlo drtivou většinou (poměrem 650:15:0) návrh nařízení o osivech. Navazuje tak na kritiku výboru AGRI zejména v souvislosti s nedostatkem prostoru pro přizpůsobení se členských států a přesunu příliš mnoho pravomocí na Komisi. Zároveň plénium vyzvalo Komisi ke stažení návrhu.

Kontext

Komise zveřejnila 6. 5. 2012 návrh na sjednocení dosavadní legislativní úpra- ▶

vy obchodování s osivem a reprodukčním materiálem v rámci balíku týkajícího se nových norem v oblasti zdraví a bezpečnosti v celém zemědělsko-potravinovém řetězci. Jeho součástí jsou i návrhy týkající se zdraví zvířat, škodlivých organismů rostlin či zintenzivnění úředních kontrol. Cílem nařízení o osivech je podle Komise zajistit zjednodušení a větší flexibilitu do systému uvádění osiv a rozmnožovacího materiálu na trh, který doposud sestával z 12 směrnic (některé z nich vznikly již v 60. letech). Jeho součástí jsou i vyšší požadavky na testování reprodukčního materiálu. Vedle běžných odrůd má být zajištěna biologická rozmanitost rostlin i díky možnosti prodeje krajových a heterogenních (směsných) odrůd osiva se sníženými administrativními požadavky.

Návrh nařízení vyvolal kritiku široké odborné veřejnosti jak ze strany největších producentů osiv, kteří kontrolovali přibližně 60 % trhu v EU a kritizují uvalení výjimky na povinnou registraci pro mikropodniky, tak ze strany malých podniků i drobných zemědělců a zahrádkářů, kteří se věnují pěstování tzv. farmářských osiv mimo trh pro vlastní potřebu a pro které by nová legislativa znamenala vyšší administrativní náklady ale i posílení dominantních hráčů na trhu. Komise ovšem uvedla, že navrhované nařízení se nemá vztahovat na amatérské zahrádkáře, kteří praktikují pěstitelskou činnost na soukromých zahradách, a to ani na jejich vzájemné obchodování s osivem. Součástí návrhu Komise je výjimka z povinnosti registrace osiv a certifikace pro mikropodniky zaměstnávající méně než 10 zaměstnanců a obratem nižším než 2 mil. € v případě, že uvádějí na trh jakýkoliv materiál jako „materiál rostlin menšinového trhu“. V případě, že budou mikropodniky usilovat o registraci, nebudou nuceny platit registrační poplatky. Pro staré tradiční odrůdy a heterogenní materiál jsou stanoveny nízké registrační poplatky, navíc se na ně nevztahují požadavky na testování a jiné povinnosti stanovené v předloze nařízení Komise. 30. 1. 2013 navrhl odmítnutí nařízení o osivech i výbor ENVI a 11. 2. výbor AGRI. Komise se dočkala kritiky ze strany výboru i za opožděné předložení návrhu s velmi technickým a politicky citlivým charakterem, které neumožňuje dostatečný časový prostor pro jednání před vypršením mandátu EP.

Obsah

Podobně jako AGRI plénum EP nesehlasí s přijetím přímo účinného nařízení, které neposkytuje členským státům žádný manévrovací prostor pro přizpůsobení se jejich potřebám. Navíc by Komise získala podle výboru rozsáhlé pravomoci v detailních otázkách nařízení přijímaných formou aktů v přenesené působnosti, zejména v oblasti rostlin menšinových trhů a heterogenního materiálu (materiálu nevyhovujícího definici odrůdy).

Další vývoj

Vzhledem k tomu, že Komise odmítla stáhnout kritizovaný návrh a místo toho předložit přijatelnější variantu, EP uzavřel projednávání návrhu v prvním čtení. Nyní je na řadě Rada, která může svým odmítnutím legislativní proces definitivně ukončit. V opačném případě může přijmout pozměňovací návrhy, které bude znovu projednávat pravděpodobně již nově zvolený EP.

Komise chce zvýšit ekologickou produkci

Komise 25. 3. 2014 představila návrh nařízení zabývající se ekologickou produkcí a označováním ekologických produktů.

Kontext

Komise reaguje na nárůst trhu s ekologickými produkty, který se za posledních deset let čtyřnásobil (zatímco ekologicky obhospodařovaná zemědělská půda se pouze zdvojnásobila), a nyní vyžaduje aktualizaci pravidel umožňující další rozvoj tohoto odvětví. Ekologické zemědělství se v současnosti provozuje na 5,4 % celkové zemědělské půdy EU. Obecným cílem Komise je udržet důvěru spotřebitelů v biopotravinu prodávané v EU (včetně dovozu) a odstranit zbývající překážky pro zahájení ekologické produkce. Legislativní návrh navazuje na intenzivní konzultace Komise s dotčenými aktéry. Mimo jiné proběhla počátkem roku 2013 veřejná konzultace, jejímž výstupem byl požadavek na zpřísnění a sjednocení evropských pravidel.

Obsah

Mezi navrhovaná opatření Komise patří:

- odstranění stávajících výjimek v oblasti produkce a kontrol a zajištění harmonizace pravidel;
- lepší kontrolní činnost na základě posuzování rizik;
- zpřístupnění ekologické produkce menším zemědělcům prostřednictvím skupinové certifikace (podobně jako ve třetích zemích);
- snížení administrativních překážek a
- nová pravidla týkající se vývozu bioproduktů.

Mimo jiné tak již nebude uznáváno zpětné přechodné období během přechodu k ekologické produkci. Současně již nebudou akceptovány výjimky z provádění kontrol často využívané zejména u maloobchodníků, tak aby byl pokryt celý řetězec od výroby po prodej. Současně Komise přijala akční plán zaměřený na vyšší informovanost zemědělců o dotčených politických iniciativách, intenzivnější propojení ekologických producentů s výzkumnými projekty EU a propagaci biopotravin např. ve školách.

Další vývoj

Legislativní návrh je předložen ke schválení Radě a EP.

EU se brání invazivním druhům rostlin a živočichů

Zástupci Rady a EP 5. 3. 2014 podpořili plány pro prevenci před zavlečením nebo šířením tzv. invazivních druhů rostlin, hmyzu nebo zvířat. Dohodu již potvrdil 19. 3. 2014 Coreper. Legislativa od členských států požaduje koordinaci úsilí a zakazuje druhy prohlášené v „zájmu Unie“. Invazní nepůvodní druhy jsou druhy, které jsou nejprve prostřednictvím lidské činnosti přepraveny přes ekologické bariéry ze svého přirozeného prostoru a poté přežijí, rozmnoží se, rozšíří a nepříznivě ovlivňují ekologii v novém prostředí a mají závažné hospodářské a sociální důsledky. Podle odhadů se v evropském prostředí nachází více než 12 tis. nepůvodních druhů a 10–15 % z nich se rozmnožilo a rozšířilo. Invazní nepůvodní druhy jsou jednou z hlavních a stále významnějších příčin úbytku biologické rozmanitosti a vymírání druhů. Mohou být také vektory nákaz nebo přímou příčinou zdravotních obtíží (např. astmatu, dermatitidy a alergií). Mohou poškozovat infrastrukturu a rekrea- ▶

ní zařízení, způsobovat obtíže v lesnictví nebo zemědělské ztráty. Podle odhadů vynakládá Unie na opatření proti invazním nepůvodním druhům přinejmenším 12 mld. € ročně a náklady na odstraňování škod stále rostou. Návrh bude od členských států požadovat, aby provedly analýzu cest zavlečení a šíření invazních druhů (IAS) a nastavily systémy dozoru a akční plány. Členské státy by měly rozhodovat o přiměřených sankcích za porušení právních předpisů.

Nová strategie proti alkoholu rozdělila poslance

ENVI 10. 3. 2013 přijal usnesení vyzývající Komisi, aby vytvořila novou alkoholovou strategii, avšak neschválil některé aspekty návrhu usnesení proti alkoholu. Nová strategie by měla nahradit strategii z roku 2006, jejíž platnost skončila v roce 2012. Pravicoví poslanci (EPP a ECR) zamítli některé pozměňovací návrhy. K návrhu bylo předloženo téměř 150 pozměňovacích návrhů. Poslanci žádají Komisi, aby začala pracovat na nové strategii EU týkající se alkoholu na období 2016–2022 a aby předložila akční plán obsahující konkrétní opatření a cíle vzhledem k tomu, že zpráva WHO o situaci v oblasti alkoholu, která zkoumala spotřebu alkoholu, poukázala na to, že obyvatelé EU spotřebovávají nejvíce alkoholu na jednoho obyvatele na světě. Žádají také lepší provádění opatření k omezení prodeje alkoholu nezletilým. Zpráva rovněž vyzývá k přijetí opatření k regulaci přeshraničního online prodeje alkoholu. Zdůrazňuje důle-

žitost kampaně s cílem zvýšit povědomí o nebezpečí nadměrného pití. Ovšem stanovení nejnižších cen za jednotku alkoholu a právně závazných požadavků na ochranu nezletilých byly zamítnuty. Dále se výboru nepodařilo dohodnout na povinnosti zveřejňovat původ alkoholu, čímž by spotřebitelé získali informace o obsahu. Také veškeré změny týkající se označování alkoholických nápojů byly zamítnuty. Text bude předložen na málem plenárním zasedání 3. 4. 2014.

EP hrozí vetovat TTIP, pokud USA nezastaví špehování v EU

Pokud Národní bezpečnostní agentura USA neupustí od sledování a odposlechů v evropských institucích a diplomatických zastoupení, je možné, že poslanci EP neschválí konečné znění dohody o volném obchodu mezi USA a EU (tzv. TTIP), jak uvedli 12. 3. 2014 v rezoluci k posílení ochrany soukromí občanů EU, přijaté v poměru 544:78:60. Poslanci také vyzvali k tomu, aby EU pozastavila dohody o předávání bankovních údajů a o programu „bezpečný přístav“. Poslanci vyzývají orgány USA, aby předložily návrh nového rámce pro předávání osobních údajů z EU do USA, který by splňoval požadavky právních předpisů EU. Poslanci trvají na tom, aby byla dohoda o Programu pro sledování financování terorismu (TFTP) rovněž pozastavena do té doby, než budou objasněna obvinění o přístupu zpravodajských služeb USA k údajům o finančních transakcích občanů EU bez použití stávajících dvoustranných nástrojů. Boj

proti terorismu nemůže být dle poslanců nikdy důvodem k použití tajných a protizákonných hromadných sledování. Text rovněž vyzývá ke zřízení evropského programu na ochranu oznamovatelů, kteří upozorní na nekalé praktiky uvnitř vlastní organizace (tzv. whistleblowers), přičemž upozorňuje, že je třeba věnovat zvláštní pozornost složitosti otázky oznamování zevnitř organizace v oblasti zpravodajských služeb. Členské státy by také měly zvážit možnost poskytovat oznamovatelům mezinárodní ochranu před stíháním. Usnesení dodává, že by EU měla vyvíjet své vlastní cloudingové a IT řešení, včetně kybernetické bezpečnosti a kryptovacích technologií, a zajistit tak vysokou úroveň ochrany údajů.

Účetní dvůr: kontroly výdajů SZP jsou nespolehlivé

Účetní dvůr EU 17. 3. 2014 zveřejnil zprávu zabývající se hodnocením kontrolních mechanismů výdajů souvisejících se SZP. Navazuje tak na kritické hodnocení finančního řízení SZP z minulého roku. Zpráva označuje za nespolehlivé jak kontroly prováděné členskými státy zejména kvůli chybným statistickým zprávám a neefektivním kontrolám (administrativním i na místě), tak evaluace realizované Komisí, která ze statistik vypracovaných členskými státy vychází při odhadu míry zbytkových chyb. Účetní dvůr vybízí k přísnějším a účinnějším kontrolám členských států na základě nově způsobených pokynů Komise.

Ze zahraničí

Na Ukrajině se zvyšují spotřební daně z alkoholických nápojů a vína

Jako důsledek krize se na Ukrajině okamžitě zvyšují spotřební daně z alkoholických nápojů. Je to součástí „protrizového zákona“, který přijal kyjevský parlament. Účelem je odvrácení státního bankrotu. Podle tohoto zákona se zvyšuje spotřební daň z piva o 42,5 % čili o přibližně 2,10 Kč/l. Také spotřební daň z vína se zvyšuje, u nejčastějších

druhů vín o 25 % na 6,10 Kč/l a u sektů na 8,90 Kč/l. Rovněž v případě lihovin je zvýšení o 25 % na 121 Kč/l čistého alkoholu. Ke zvýšení spotřebních daní dochází i u dalších výrobků, například u tabáku.

DER WINZER/9.4.2004/JS

Ministryně zemědělství, vinařství a životního prostředí Porýní-Falce

ruší podporu feromonů proti obalečům

Od příštího roku by již neměla být tato podpora vyplácena. Nesouhlasí s tím prezident Agrární komory Porýní-Falce N. Schindler ani prezidenti vinařských svazů Porýní I. Steitz a Falce E. Schrank. Tento program byl řadu let účinným opatřením k biologické ochraně před obaleči. Uvedení prezidenti poukazují na nebezpečí návratu vinařů ke konvenčním přípravkům z ekonomických důvodů. Ve spolkové zemi tohoto ▶

programu v současnosti využívají vinaři na 38 tisících hektarů vinic.

Je celkem nepochopitelné, proč chce zemská vláda zrušit tuto podporu, když se naopak zvýšily prostředky ve druhém pilíři (venkov + agroekologie) jejich přesunutím z prvního pilíře (zemědělství) o 4,5 %.

ZDROJ: DER DEUTSCHE WEINBAU/16.4./JS

Ochrana proti jarnímu mrazu ve Frankách

V noci na 16. dubna naměřili v některých vinicích -4 °C. Proto tam někteří vinaři použili tepelné zdroje ke snížení rizika mrazových škod. Zemský výzkumný ústav také zkoušel ventilátory a vrtulník k promísení vrstev vzduchu s rozdílnou teplotou. Stále ale vinaři neumí zabránit škodám z jarních mrazů. V poslední době k největším škodám došlo v roce 2011 a od té doby testuje VÚ nové metody jejich předcházení.

ZDROJ: DER WINZER/19.4./JS

V roce 2013 se podle OIV zvýšila světová produkce vína, plocha vinic a spotřeba vína byly konstantní

Oproti nízké produkci v roce 2012 došlo ke zvýšení produkce vína ve světě asi o 8 %. Spotřeba vína ve světě zůstává přibližně na 240 milionech hektoli-

trů, ale snížila se oproti letům 2006 až 2008 (před celosvětovou krizí). Zatím se na spotřebě neprojevovalo ukončení hospodářské a finanční krize.

Světová plocha vinic zůstává stabilně na 7,44 mil. ha, snížení plochy v EU o 0,5 % na 3,48 mil. ha bylo kompenzováno nárůstem ve třetích zemích na 3,96 mil. ha. Ve Španělsku se po vydatném dotovaném klučení vinic v minulosti zase zvýšila plocha vinic 5 tisíc ha, zatímco v Itálii, Portugalsku a Francii se meziročně snížila o celkem 7 tisíc ha. Největší plocha vinic se nachází ve Španělsku (1,02 mil. ha), následuje Francie (0,79 mil. ha) a Itálie (0,75 mil. ha). V EU k největším pěstitelům pak ještě patří Portugalsko (229 tis. ha) a Rumunsko (205 tis. ha). Ve třetích zemích pokračuje mírný pokles plochy vinic v Austrálii (nyní 158 tis. ha) a Brazílii (87 tis. ha). V Turecku se změnil trend z poklesu plochy na růst (nyní 504 tis. ha). Nárůst je zaznamenán i v Argentině (224 tis. ha), Chile (207 tis. ha), Číně (600 tis. ha) a USA (408 tis. ha).

Produkce vína se v EU vrátila na úroveň let 2007 až 2009 a meziročně se zvýšila o 11 %. Výjimkou bylo Německo, kde došlo ke snížení o 8 %, na opačné straně stojí Španělsko, které mělo rekordní sklizeň (+37 %), ale i tak je v produkci vína až na druhém místě za Itálií. Výrazný meziroční vzestup zaznamenalo Maďarsko (+47 %) a Rumunsko (+29 %), ale ani tak nedosáhly průměru z minulého desetiletí. Mimo Evropu byla nadprůměrná sklizeň v Ar-

gentině (+27 %) a na Novém Zélandu (+28 %). Naopak k poklesu došlo v Brazílii a Číně (-15 %).

ZDROJ: OIV, DUBEN 2014/JS

Ve Švýcarsku se zvyšuje spotřeba vína

Po letech poklesu Švýcaři vypili v roce 2013 více vína, v průměru nyní 34 litrů/osoba/rok. Zvýšila se spotřeba bílého vína, kdežto v případě červeného došlo k poklesu; ale i tak spotřebují 2/3 červeného vína. Z 39 % se na spotřebě podílí švýcarské víno, podíl dováženého vína se snižuje. Většina dovozu pochází z Itálie, následuje Francie a pak Španělsko. Sklizeň v roce 2013 byla ve Švýcarsku nejnižší od roku 1980. V současnosti se tam nachází 14.883 ha vinic.

DER WINZER/24.04.2014/JS

Pohroma chroustů v oblasti Weinviertel

Významné škody na révě způsobují v Dolním Rakousku chrousti. Celé roje požírají mladé listy a letorosty, oslabují tím keře a mohou způsobit až jejich uhynutí. Největší škody jsou zaznamenány v Herrnsbaumgarten a ve Wagram.

DER WINZER/28.04.2014/JS